DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN!
Podpisnik: Anže Logar
Izdajatelj certifikata: SI-PASS-CA
Številka certifikata: 00B914BB4D0000000057
Potek veljavnosti: 29. 07. 2027
Čas podpisa: 01. 09. 2026 12:25
Št. dokumenta: 313-8/2025-2180-125

SLOVENSKO ROKODELSTVO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSP
DELO IN ŠPORT

PROGRAM ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ ROKODELSTVA ZA LETI 2027 IN 2028

KAZALO VSEBINE

1. PROGRAM ROKODELSTVA 2027-2028 3

1.1 Izhodišča 3

1.2 Podporno okolje rokodelstva 4

1.3 Izvedeni ukrepi in obstoječe stanje 9

1.4 Program rokodelstva 2027-2028 20

2. UKREPI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ ROKODELSTVA 21

2.1 Pravna podlaga za pripravo ukrepov 21

2.2 Ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva v letih 2027 in 2028 22

3. PRORAČUNSKO FINANCIRANJE 48

3.1 Financiranje izvajanja ZORR (razrez 2027 in 2028) 48

3.2 Financiranje nalog javnega pooblastila na podlagi ZORR 49

3.3 Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva 51

3.4 Vidik državnih pomoči pri financiranju izvajanja nalog ohranjanja in razvoja rokodelstva 57

3.5 Finančne razvojne spodbude na podlagi 19. člena ZORR 65

4. FINANČNE RAZVOJNE SPODBUDE ZA ROKODELSTVO 70

4.1 Okvir javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe v letih 2027 in 2028 70

4.2 Okvir neposrednega poziva za nosilce podpornega okolja rokodelstva 76

4.3 Okvir javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva v letih 2027 in 2028 78

4.4 Vidik državnih pomoči pri dodeljevanju finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR 90

4.5 Način izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa 96

5. ZAKLJUČNA BESEDA 99

Pripravila: mag. Alja Guček, sekretarka, Direktorat za notranji trg, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport

SEZNAM TABEL

Tabela 1: Pregled obravnavanih pobud za spremembo rokodelskih panog v letih 2025 in 2026, str. 16

Tabela 2: Pregled vsebine posameznih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, str. 23-47

Tabela 3: Načrtovana proračunska sredstva za izvajanje ZORR v letih 2027 in 2028, str. 49

Tabela 4: Proračunska sredstva namenjena izvajanju nalog za ohranjanje in razvoj, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi pogodb, sklenjenih z MGDŠ, str. 56

Tabela 5: Upravičenci do finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR, str. 66

Tabela 6: Postopki, upravičenci in namen finančnih razvojnih spodbud, kot jih določa ZORR, str. 68-69

Tabela 7: Evalvacija javnih pozivov za fizične osebe v letih 2025 in 2026, str. 71

Tabela 8: Evalvacija javnih razpisov za pravne subjekte v letih 2025 in 2026, str. 79-80

SEZNAM SLIK

Slika 1: Logotip naziva Priznani rokodelec, str. 14

Slika 2: Logotip certifikata Rokodelstvo Art&Craft Slovenija, str. 15

1. PROGRAM ROKODELSTVA 2027-2028

1.1 Izhodišča

Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva (Uradni list RS, št. 78/23; v nadaljevanju: ZORR) naslavlja subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva, omogoča urejen prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, ureja zaščito kakovostnih rokodelskih izdelkov, spodbuja medsebojno povezovanje rokodelskih centrov in rokodelskih organizacij, podpira njihove dejavnosti z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva ter določa ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva, tudi na način, da omogoča pravno podlago za različne oblike dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud.

Na podlagi ZORR, ki je bil sprejet v juliju 2023, je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (v nadaljevanju: MGTŠ) sprejelo:

- »Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leto 2024«, št. 315-5/2024-61 dne 10. 7. 2024,
- »Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026«, št. 313-12/2024-1 dne 19. 11. 2024 ter
- »Spremembo programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026«, št. 313-8/2025-2180-1 dne 24. 11. 2025.

Na podlagi programov za ohranjanje in razvoj rokodelstva se izvajajo različni vsebinski in finančni ukrepi. Pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije se izvajajo naloge javnega pooblastila (usposabljanja za rokodelke in rokodelce v obliki t.im. rokodelske sheme, podeljevanje naziva priznani rokodelec, vodenje javnega registra priznanih rokodelcev, certificiranje rokodelskih izdelkov in vodenje javne evidence teh izdelkov).

Na podlagi javnega poziva je MGTŠ v letu 2024 izbralo 8 rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva, katerim se skladno z ZORR zagotavlja proračunsko financiranje izvajanje nalog, usmerjenih v ohranjanje in razvoj rokodelstva. Sredstva za izvajanje nalog na podlagi ZORR iz državnega proračuna prejemata tudi Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije in Zveza društev upokojencev Slovenije, ki sta nosilca podpornega okolja rokodelstva.

V letu 2025 je MGTŠ na podlagi ZORR objavilo prvi (pilotni) javni poziv za rokodelce kot fizične osebe, s katerim so se dodelile prve finančne razvojne spodbude za razvoj in izdelavo 22 rokodelskih izdelkov, ter prvi (pilotni) javni razpis za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva, s katerim so se dodelile prve finančne razvojne spodbude za 32 rokodelskih projektov.

Zaradi velikega zanimanja rokodelcev za nepovratna sredstva za razvoj rokodelskih izdelkov, je MGTŠ v letu 2026 povečalo sredstva za ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva in finančno podprlo 48 rokodelskih izdelkov. Na podlagi javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva, pa so se v letu 2026 dodelile finančne razvojne spodbude za izvedbo 57 rokodelskih projektov.

V letih 2027 in 2028 bo Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport (v nadaljevanju: MGDŠ) nadaljevalo z ukrepom dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud fizičnim osebam z namenom spodbujanja njihovega vstopa v svet podjetništva, pravnim subjektom pa omogočilo razvoj rokodelskih projektov in s tem spodbujalo razvoj podjetništva na področju rokodelstva.

MGDŠ bo ozaveščalo javnost o ukrepih na področju rokodelstva na sejmih, festivalih in dogodkih, organiziralo javne posvete, okrogle mize in strokovne posvete, rokodelkam in rokodelcem izdajalo dovoljenja za promocijsko uporabo znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO, skupaj s Slovenskim etnografskim muzejem bo obravnavalo pobude za spremembe rokodelskih panog ter posodobljalo seznam rokodelskih panog.

1.2 Podporno okolje rokodelstva

Podporno okolje rokodelstva sestavljajo vsi subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva:

- fizične osebe (rokodelci, upokojenci rokodelci, samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti, nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom),
- rokodelske organizacije (pravne osebe ne glede na pravnoorganizacijsko obliko, npr. gospodarske družbe, javni in zasebni zavodi, zadruge, društva, zbornice in druge oblike),

- lokalne skupnosti in lokalne akcijske skupine.

Nosilci podpornega okolja rokodelstva v okviru svojih nalog v skladu z ZORR skrbijo za spodbujanje delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva. Na podlagi drugega odstavka 13. člena ZORR so nosilci:

- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- rokodelski centri, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR,
- konzorciji rokodelskih centrov, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka 13. člena ZORR (oziroma Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije na podlagi 27. člena ZORR),
- Zveza društev upokojencev Slovenije in
- Slovenski etnografski muzej.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: OZS) izvaja naloge javnega pooblastila na področju rokodelstva na podlagi 14. člena ZORR:

- izdajanja listine iz 4. člena ZORR,
- določitev vsebine rokodelske sheme po posameznih rokodelskih panogah v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ZORR,
- izvajanja rokodelske sheme iz 5. člena ZORR,
- imenovanja in delovanja komisije za naziv priznani rokodelec iz 6. člena ZORR,
- vodenja javnega registra priznanih rokodelcev iz 7. člena ZORR,
- izdajanja certifikata za rokodelske izdelke iz 9. člena ZORR,
- imenovanja in delovanja ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke iz 10. člena ZORR,
- opredelitev meril in postopka za ocenjevanje posameznih rokodelskih izdelkov v skladu s tretjim odstavkom 10. člena ZORR,

- vodenja javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov iz 11. člena ZORR.

Rokodelski centri kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: RC) v okviru svojih nalog v skladu z ZORR skrbijo za spodbujanje delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva. Pogoji, ki jih mora izpolnjevati rokodelski center so določeni v tretjem odstavku 13. člena ZORR, so:

- je pravna oseba s sedežem na območju RS,
- samostojno deluje na področju rokodelstva najmanj pet let,
- združuje posamezne rokodelce ali rokodelske organizacije,
- omogoča vključenost vsakemu, ki za to izkaže interes,
- razpolaga s prostori za izvajanje dejavnosti,
- ima najmanj dva zaposlena,
- sodeluje z najmanj petimi rokodelci, ki imajo vsak po najmanj en certificiran rokodelski izdelek ali imajo naziv priznani rokodelec,
- je v obdobju treh let izvedel vsaj tri projekte na področju rokodelstva v posameznem letu,
- ima sprejet dvoletni program dela, v katerem so podrobno opredeljene tiste zakonske naloge, ki jih namerava izvajati v tekočem programskem obdobju.

RC združujejo posamezne rokodelce in rokodelske organizacije. Skladno z ZORR izvajajo naloge z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva, tako da:

- povezujejo rokodelce na regionalni in lokalni ravni,
- izvajajo programske in projektne dejavnosti na področju rokodelstva,
- spodbujajo prenos rokodelskih znanj, organizirajo in sodelujejo na razstavah, predstavitvah, sejmih, turističnih, kulturnih, promocijskih in drugih prireditvah ter programih in projektih na regionalni, lokalni in mednarodni ravni,

- organizirajo podporne storitve za rokodelce, na primer svetujejo rokodelcem pri podjetniškem organiziranju,
- spodbujajo medgeneracijsko povezovanje, vseživljenjsko učenje, ustvarjalnost in razvoj rokodelskih panog, evidentirajo in dokumentirajo zadeve s področja rokodelstva,
- sodelujejo z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva, izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- izvajajo druge ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR.

RC se kot nosilci podpornega okolja rokodelstva izberejo z izvedbo javnega poziva skladno s 13. členom ZORR.

Konzorciji rokodelskih centrov kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: Konzorciji RC) so oblika prostovoljnega povezovanja RC in drugih rokodelskih organizacij. Skladno z ZORR izvajajo naloge z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva, tako da koordinirajo dejavnosti v konzorcij povezanih RC, in sicer:

- predstavljajo in zastopajo skupne interese povezanih RC,
- povezujejo njihove programske in projektne dejavnosti,
- koordinirajo rokodelce pri organizaciji in sodelovanju na razstavah, predstavitvah, sejmih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih,
- sodelujejo z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva,
- izvajajo druge ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR.

Konzorciji RC morajo izpolnjevati pogoje, ki so določeni v četrtem odstavku 13. člena ZORR, omogočati morajo prostovoljno povezovanje RC in rokodelskih organizacij ter povezovati najmanj pet RC.

Zveza društev upokojencev Slovenije kot nosilec podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: ZDUS) na podlagi 17. člena ZORR izvaja naloge z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva, razširjanja in prenosa rokodelskih znanj za različne rokodelske panoge, tako da:

- povezuje rokodelce iz različnih društev upokojencev,
- izvaja programe in projekte, organizira in sodeluje na razstavah, predstavitvah, sejmih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah,
- spodbuja medgeneracijsko povezovanje, vseživljenjsko učenje, ustvarjalnost, razvoj rokodelskih panog in prenos rokodelskih znanj,
- sodeluje z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva ter izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- izvaja druge ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR.

Slovenski etnografski muzej kot nosilec podpornega okolja rokodelstva (v nadaljevanju: SEM) izvaja strokovne naloge ohranjanja in razvoja rokodelstva z vidika varovanja nesnovne kulturne dediščine, kot ga določa Zakon o varstvu kulturne dediščine.

1.3 Izvedeni ukrepi in obstoječe stanje

1.3.1. Rokodelski centri – nosilci podpornega okolja rokodelstva

Na podlagi sedmega odstavka 13. člena in 15. člena ZORR ter javnega poziva za izbor rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva, št. 313-2/2024/4 (objavljen v Uradnem listu RS, št. 10/23 dne 5. 2. 2024) je **MGTŠ v letu 2024 izbralo naslednje rokodelske centre kot nosilce podpornega okolja rokodelstva:**

- Razvojna agencija Sora, d. o. o. (Rokodelski center DUO Škofja Loka), Mestni trg 34, 4220 Škofja Loka,
- Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica,
- Center domače in umetnostne obrti, rokodelska zadruga, z. b. o., so. p., Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica,
- Javni zavod za kulturo, turizem in razvoj Občine Rogatec (Rokodelski center Rogatec), Pot k ribniku 6, 3252 Rogatec,
- Zavod Marianum za vzgojno-izobraževalno, socialno, kulturno in versko dejavnost Veržej (Center DUO), Puščenjakova ulica 1, 9241 Veržej,
- Center šolskih in obšolskih dejavnosti (OE Čipkarska šola Idrija), Frankopanska 9, 1000 Ljubljana (prej Gimnazija Jurija Vege Idrija - Čipkarska šola Idrija, Študentovska ulica 16, 5280 Idrija),
- Podjetniški center Slovenj Gradec svetovanje in razvoj, d. o. o. (Rokodelski center Koroške), Ozare 19, 2380 Slovenj Gradec,
- POMELAJ, zadruga za razvoj podeželja, z. o. o., Mala Polana 103, 9225 Velika Polana.

Vlada Republike Slovenije je dne 18. 12. 2024 izdala sklep št. 60300-2/2024/3 o prenosu dejavnosti Čipkarske šole Idrija iz javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Gimnazija Jurija Vege Idrija k javnemu zavodu Center šolskih in obšolskih dejavnosti. Na podlagi sklepa je vse pravice in obveznosti, ki jih je imela dejavnost čipkarske šole v pravnem prometu, prevzel Center šolskih in

občolskih dejavnosti ter s tem postal tudi rokodelski center, kot nosilec podpornega okolja rokodelstva.

Vsi izbrani rokodelski centri so kot nosilci podpornega okolja rokodelstva od vključno septembra 2024 dalje izvajali vse naloge za ohranjanje in razvoj rokodelstva, kot jih določa 15. člen ZORR ter ukrepi 5 in 7-11 na podlagi programov za ohranjanje in razvoj rokodelstva. O uspešnosti izvedbe nalog (ukrepov) so poročali v letnih vsebinskih in finančnih poročilih o izvedenih nalogah ter porabi sredstev na podlagi pogodb o financiranju izvajanja nalog rokodelskega centra iz proračuna Republike Slovenije. V poročilih so rokodelski centri navedli obrazložitve z oceno gospodarnosti in učinkovitosti, morebitne težave in odstopanja pri realizaciji, razloge zanje ter doseganje zastavljenih letnih ciljev (kazalnike).

1.3.2. Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije - nosilec podpornega okolja rokodelstva

Skladno s 27. členom ZORR naloge konzorcija rokodelskih centrov v prehodnem obdobju (tj. do izbire prvih nosilcev podpornega okolja z izvedbo javnega poziva skladno s 13. členom ZORR) opravlja Konzorcij RC Slovenije.

Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije (v nadaljevanju: Konzorcij RC Slovenije) je bil ustanovljen s Konzorcijsko pogodbo o ustanovitvi konzorcija rokodelskih centrov Slovenije za skupno delovanje na področju rokodelstva z dne 28. septembra 2014, z namenom sodelovanja in izboljšanja celostnega položaja rokodelcev ter domačih in umetnostnih obrti Republike Slovenije.

Ustanovitveni člani Konzorcija RC Slovenije so bili:

- Razvojni center Srca Slovenije, d. o. o., Kidričeva cesta 1, 1270 Litija,
- Center domače in umetnostne obrti, rokodelska zadruga, z. b. o., so. p., Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica,
- Razvojna agencija Sora, d. o. o., Rokodelski center DUO Škofja Loka, Mestni trg 34, 4220 Škofja Loka,
- Društvo rokodelcev Moravške doline, Vegova ulica 7, 1251 Moravče,
- Zavod za kulturo, turizem in razvoj Rogatec, Pot k ribniku 6, 3252 Rogatec,

- Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica,
- Zavod Marianum Veržej – Center DUO, Puščenjakova 1, 9241 Veržej,
- Gimnazija Jurija Vege Idrija – Čipkarska šola Idrija, Študentovska 16, 5280 Idrija,
- Podjetniški center Slovenj Gradec, d. o. o., Ozare 19, 2380 Slovenj Gradec.

Konzorcij RC Slovenije je 26. 10. 2024 kot polnopravnega člana konzorcija sprejel rokodelski center POMELAJ, zadruga za razvoj podeželja, z. o. o., ki je bil 16. 5. 2024 s sklepom ministrstva izbran kot nosilec podpornega okolja rokodelstva.

Trenutno so člani Konzorcija RC Slovenije naslednji:

- Razvojni center Srca Slovenije, d. o. o., Kidričeva cesta 1, 1270 Litija,
- Center domače in umetnostne obrti, rokodelska zadruga, z. b. o., so. p., Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica,
- Razvojna agencija Sora, d. o. o., Rokodelski center DUO Škofja Loka, Mestni trg 34, 4220 Škofja Loka,
- Društvo rokodelcev – Rokodelski center Moravče, Vegova ulica 7, 1251 Moravče,
- Zavod za kulturo, turizem in razvoj Rogatec, Pot k ribniku 6, 3252 Rogatec,
- Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica,
- Zavod Marianum Veržej – Center DUO, Puščenjakova 1, 9241 Veržej,
- Center šolskih in obšolskih dejavnosti (Čipkarska šola Idirija), Frankopanska 9, 1000 Ljubljana,
- Podjetniški center Slovenj Gradec, d. o. o., Ozare 19, 2380 Slovenj Gradec,
- POMELAJ, zadruga za razvoj podeželja, z. o. o., Mala Polana 103, 9225 Velika Polana.

Konzorcij RC Slovenije je kot nosilec podpornega okolja rokodelstva od vključno septembra 2024 dalje izvajal vse naloge za ohranjanje in razvoj rokodelstva, kot jih določa 27. člen ZORR ter ukrepi 5 in 7-11 na podlagi programov za ohranjanje in razvoj rokodelstva. O uspešnosti izvedbe nalog (ukrepov) je poročal v letnih vsebinskih in finančnih poročilih o izvedenih nalogah ter porabi sredstev na podlagi pogodb o financiranju izvajanja nalog konzorcija rokodelskih centrov iz proračuna Republike Slovenije. V poročilih je Konzorcij RC Slovenije navedel obrazložitve z oceno gospodarnosti in učinkovitosti, morebitne težave in odstopanja pri realizaciji, razloge zanje in doseganje zastavljenih letnih ciljev (kazalnike).

1.3.3. Zveza društev upokojencev Slovenije - nosilec podpornega okolja rokodelstva

Zveza društev upokojencev Slovenije (v nadaljevanju: ZDUS) združuje številne rokodelce, ki delujejo v raznolikih rokodelskih panogah (npr. klekljanje, vezenje, kvačkanje, pletenje, polstenje, rezbarjenje, pletarstvo in druge). Upokojeni rokodelci s svojimi projekti in aktivnostmi na področju rokodelstva skrbijo za razširjanje in prenos tradicionalnih rokodelskih znanj po vsej Sloveniji. Podatki iz internega registra rokodelcev pri ZDUS izkazujejo, da na področju rokodelstva deluje več kot 2.500 upokojenih rokodelcev, letno izvedejo 437 rokodelskih razstav in vrsto drugih aktivnosti s področja rokodelstva. Upokojeni rokodelci ohranjajo etnografsko, kulturno in tehnično dediščino ter svoje znanje prenašajo na sovrstnike in mlade na različnih rokodelskih delavnicah, razstavah, lokalnih dogodkih in z obveščanjem v društvih upokojencev in pokrajinskih zvezah društev upokojencev (podatki na dan 31. 12. 2022, vir: Organizirane oblike zagotavljanja kakovostne starosti, 2022, ZDUS).

Delo rokodelskih sekcij poteka večinoma v prostorih društev upokojencev (70), nekatere rokodelske aktivnosti pa tudi v drugih prostorih (31). Za vodenje rokodelskih delavnic je usposobljeno preko 203 članov (imajo pedagoško-andragoška znanja in najmanj pet let izkušenj iz vodenja delavnic) za različne rokodelske panoge (največ izdelovanje cvetja iz papirja in drugih gradiv, klekljarstvo, pletilstvo in kvačkanje, šivanje in veziljstvo, kaligrafija, polstenje, izdelovanje igrač in lutk, pletarstvo, izdelava malih kruhov idr.). Izvaja se prenos rokodelskih znanj med 1.773 upokojenci v približno 28 rokodelskih panogah, proces neformalnega prenosa rokodelskih znanj poteka na način izvajanja medgeneracijskih delavnic v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (200 delavnic

letno za otroke v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah), organiziranja pokrajinskih društveni razstav, s sodelovanji na sejmih.

Po zadnji izvedeni statistični analizi je v ZDUS evidentiranih 1.773 članov upokojencev rokodelcev, od tega jih ima 105 rokodelcev pridobljen certifikat »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«, 16 jih je vpisanih v register nesnovne kulturne dediščine kot nosilci, 27 rokodelcev ima registrirano dejavnost osebnega dopolnilnega dela (vir: Analiza stanja na področju rokodelstva v ZDUS v letu 2023, ZDUS, 2024).

Skladno s programi dela za izvajanje nalog ZORR na področju rokodelstva ZDUS izvaja povezovanje rokodelcev iz različnih društev upokojencev, tekoče obvešča o rokodelskih vsebinah in dogodkih (objavlja članke v tiskanih in na družbenih medijih, povezuje rokodelce preko digitalne platforme). Upokojencem rokodelcem, društvom upokojencem in pokrajinskim zvezam društev upokojencev ZDUS nudi vse podporne storitve s področja ZORR (glede certificiranja rokodelskih izdelkov, pridobitve naziva priznani rokodelec, informacije o javnih pozivih, javnih razpisih in drugih aktualnih zadevah na področju rokodelstva). ZDUS koordinira rokodelce pri skupnih rokodelskih razstavah, natečajih, sejmih, delavnicah in prireditvah, organizira letna srečanja rokodelcev, se udeležuje sestankov in sodeluje v projektih z drugimi nosilci podpornega okolja rokodelstva. Upokojenci rokodelci se aktivno vključujejo v prenos rokodelskih znanj na mlade in sodelujejo v medgeneracijskih delavnicah na osnovnih šolah, v vrtcih in mladinskih organizacijah.

ZDUS je kot nosilec podpornega okolja rokodelstva od vključno septembra 2024 dalje izvajal vse naloge za ohranjanje in razvoj rokodelstva, kot jih določa 17. člen ZORR ter ukrepi 5 in 7-11 na podlagi programov za ohranjanje in razvoj rokodelstva. O uspešnosti izvedbe nalog (ukrepov) je poročal v letnih vsebinskih in finančnih poročilih o izvedenih nalogah ter porabi sredstev na podlagi pogodb o financiranju izvajanja nalog ZDUS iz proračuna Republike Slovenije. V poročilih je ZDUS navedel obrazložitve z oceno gospodarnosti in učinkovitosti, morebitne težave in odstopanja pri realizaciji, razloge zanje ter doseganje zastavljenih letnih ciljev (kazalnike).

1.3.4. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije - nosilec podpornega okolja rokodelstva

V letu 2025 je bilo pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (v nadaljevanju: OZS) podeljenih 88 listin **»priznani rokodelec«** (od tega 55 nazivov na podlagi 6. člena ZORR kot častni naziv in 13 nazivov na podlagi 4. člena ZORR z usposabljanji po t.im. rokodelski shemi).

V prvi polovici leta 2026 je bilo podeljenih 66 listin »priznani rokodelec« (od tega 22 častnih nazivov na podlagi 6. člena in 44 nazivov na podlagi 4. člena ZORR z usposabljanji po rokodelski shemi).

PRIZNANI ROKODELEC

Slika 1: Logotip naziva Priznani rokodelec

V letu 2024 je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: OZS) izdala **138 certifikatov »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«** za rokodelske izdelke skladno s prehodnimi določbami 22. člena ZORR. V javno evidenco je vpisala 4.029 certifikatov, ki so bili izdani od marca 1993 do oktobra 2023 na podlagi 15. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 40/04 – uradno prečiščeno besedilo in nadalj. spremembe).

V letu 2025 je Komisija za ocenjevanje rokodelskih za pridobitev certifikata, ki deluje pri OZS, izdala **151 certifikatov »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«** na podlagi 9. člena ZORR (komisija je prejela 361 vlog rokodelcev, s katerimi je bilo v ocenjevanje predloženih 1.314 rokodelskih izdelkov; ocenjevalna komisija je pozitivno ocenila 430 rokodelskih izdelkov).

V prvi polovici leta 2026 je OZS izdala **84 certifikatov »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«** na podlagi 9. člena ZORR (komisija je prejela 182 vlog rokodelcev, s katerimi je bilo v ocenjevanje predloženih 813 rokodelskih izdelkov; pozitivno ocenila je 239 rokodelskih izdelkov).

Rokodelstvo
Art&Craft Slovenija

Slika 2: *Logotip certifikata Rokodelstvo Art&Craft Slovenija*

OZS ima vzpostavljen javni register prejemnikov listine priznani rokodelec skladno z 7. členom ZORR in javno evidenco certificiranih rokodelskih izdelkov skladno z 10. členom ZORR.

OZS je kot nosilec podpornega okolja rokodelstva od vključno januarja 2024 dalje izvajal vse naloge za ohranjanje in razvoj rokodelstva na podlagi javnega pooblastila, kot jih določa 14. člen ZORR ter ukrepi 2-4 in 7 na podlagi programov za ohranjanje in razvoj rokodelstva. O uspešnosti izvedbe nalog (ukrepov) je poročal v letnih vsebinskih in finančnih poročilih o izvedenih nalogah ter porabi sredstev na podlagi pogodb o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila iz proračuna Republike Slovenije. V poročilih je OZS navedel obrazložitve z oceno gospodarnosti in učinkovitosti, morebitne težave in odstopanja pri realizaciji, razloge zanje ter doseganje zastavljenih letnih ciljev (kazalnike).

1.3.5. Slovenski etnografski muzej - nosilec podpornega okolja rokodelstva

Rokodelske panoge (teh je trenutno 71) so določene s Pravilnikom o določitvi rokodelskih panog (Uradni list RS, št. 118/23 in 55/25).

Pri pripravi seznama panog MGDŠ sodeluje s Slovenskim etnografskim muzejem (v nadaljevanju: SEM), kateremu jih posreduje v strokovno presojo. V letih 2025 in 2026 je bilo obravnavanih 9 pobud rokodelcev in rokodelskih organizacij za dopolnitve in spremembe seznama rokodelskih panog ter za spremembe opisov rokodelskih panog.

Obrazec za vložitev pobude za spremembo rokodelske panoge ali za novo panogo je objavljen na spletni strani državne uprave in SPOT.

Spremenjeni opisi rokodelskih panog se redno javno objavljajo na spletnih straneh državne uprave, na temi Rokodelstvo.

Tabela 1: *Pregled obravnavanih pobud za spremembo rokodelskih panog v letih 2025 in 2026*

Rokodelska panoga	Obravnava pobud v letih 2025 in 2026
»Suhozidna gradnja«	Določena je bila kot nova panoga in dodana na seznam rokodelskih panog (Pravilnik o določitvi rokodelskih panog).
»Zeliščarstvo«	Predlog za novo rokodelsko panogo se je zavrnil, ker so vsebine zeliščarstva že zajete v panogi »Izdelovanje izdelkov iz cvetja, dišavnic in zelišč«.
"Intarzerstvo in rezbarstvo"	Opis rokodelske panoge "Intarzerstvo in rezbarstvo" je bil dopolnjen z "izdelovanjem lesenih miniatur, maket in pomanjšav".
»Svilogojstvo in svilarstvo«	Iz rokodelske panoge »Svilogojstvo in svilarstvo« se je umaknilo »svilogojstvo«, ker gre za kmetijsko dejavnost pridelave in ne za rokodelstvo (izdelovanje rokodelskih izdelkov). Pri panogi »Svilarstvo« se je popravil opis v razdelku »Vidiki identitete in prepoznavnosti«.
»Obrt vseživosti – manj invaziven režim košnje«	Predlog za novo rokodelsko panogo se je zavrnil, ker področje ne ustreza kriterijem panoge (kriterijem: izdelka, pretežno ročne izdelave, upoštevanje tradicionalnih znanj, prenos znanj, poklic, obstoj samostojne profesionalne skupine).
»Pozlata – tehnika zlatenja«	Predlog za novo rokodelsko panogo se je zavrnil, ker ne ustreza kriterijem rokodelske panoge (gre za rokodelsko tehniko).
»Makrame«	Predlog za novo rokodelsko panogo se je zavrnil, ker ne ustreza kriterijem panoge (gre za rokodelsko tehniko vozlanja). Vsebine so se vključile v opis rokodelske panoge »Čipkarstvo« in »Pletarstvo«.
»Tkalstvo«	Panoga »Tkalstvo« se je dopolnila z opisom platnarstva in lanarstva.
»Predilstvo«	Panoga »Predilstvo« se je dopolnila z opisom platnarstva in lanarstva.

Za izvedbo večletnega projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog potekajo dogovori med MGDŠ in Ministrstvom za kulturo, in sicer v smeri izvajanja projekta kot javne službe SEM (razširjen program). Pred izvedbo projekta bo potrebno zagotoviti dodatne finančne in kadrovske vire. Določijo se vsebine projekta in posamezne aktivnosti, cilji in kazalniki, pristojni organi in odgovorne osebe, izdela se terminski načrt izvedbe, ocena sredstev za financiranje aktivnosti v posameznem letu, opredelijo stroški vzpostavitve in vzdrževanja IT spletne strani.

1.3.6. Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport:

V letih 2025 in 2026 so bile izvedene naslednje aktivnosti na podlagi ukrepov 1, 5-7 in 12-13 iz programov za ohranjanje in razvoj rokodelstva:

- sprejem »Programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026«, št. 313-12/2024-1 ter »Spremembe programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2025 in 2026«, št. 313-8/2025-2180-1,
- obravnava 9 pobud rokodelcev in rokodelskih organizacij za dopolnitve in spremembe seznama rokodelskih panog ter za spremembe opisov rokodelskih panog,
- sprejem Pravilnika o spremembah in dopolnitvi pravilnika o določitvi rokodelskih panog (objavljen v Uradnem listu RS, št. 55/25),
- izdaja 72 dovoljenj za promocijsko uporabo znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO,
- koordinacija in usmerjanje aktivnosti OZS, povezanih z javnim pooblastilom in zagotavljanje proračunskega financiranja nalog javnega pooblastila pri OZS,
- izdaja soglasij k 65 rokodelskim shemam, ki jih je pripravila OZS,
- sklenitev 10 pogodb o financiranju nalog ZORR z nosilci podpornega okolja rokodelstva iz proračuna RS za (z ZDUS, 8 RC in Konzorcijem RC Slovenije) za obdobje 2025-2026,
- v letu 2025 izvedba prvega (pilotnega) javnega poziva »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov v 2025« in prvega (pilotnega)

javnega razpisa »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov v 2025«,

- v letu 2026 izvedba drugega javnega poziva »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov v letu 2026« in javnega razpisa »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov v letu 2026«,
- sklenitev pogodb za izvedbo postopka javnega poziva z Javnim skladom Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja (za leto 2025 in posebej za 2026),
- sprejetje Metodologije standardnega stroška za izračun standardnega stroška na enoto za stroške dela v povezavi z razvojem in izdelavo rokodelskega izdelka ter Metodologije standardnega stroška za izračun standardnega stroška na enoto za stroške dela v povezavi z razvojem rokodelskih projektov,
- sprejetje Metodologij za določitev vzorcev preverjanja za izplačane finančne razvojne spodbude na področju rokodelstva (za leto 2025 in posebej za 2026),
- uskladitev Programov izvajanja nalog javnega pooblastila pri OZS na podlagi ZORR za leto 2025 in sklenitev pogodb z OZS o financiranju nalog javnega pooblastila iz proračuna RS (za leto 2025 in posebej za 2026),
- izdaja soglasja k Pravilniku o merilih in postopku ocenjevanja rokodelskih izdelkov pri OZS na podlagi ZORR, ki je pričel veljati z letom 2025,
- uskladitev programov izvajanja nalog ZORR z ZDUS, RC in Konzorcijem RC Slovenije za leti 2025 in 2026 ter sklenitev 11 pogodb o financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva iz proračuna RS,
- priprava Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Naloge nosilcev rokodelstva 2025-2026« in uvrstitev programskega projekta št. 2180-25-0017 v Načrt razvojnih programov (NRP) 2025-2028,
- priprava Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Spodbude za rokodelske izdelke 2025« in uvrstitev programskega projekta št. 2180-25-0015 v Načrt razvojnih programov (NRP) 2025-2028,

- priprava Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Spodbude za rokodelske projekte 2025« in uvrstitev programskega projekta št. 2180-25-0016 v Načrt razvojnih programov (NRP) 2025-2028,
- priprava Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Spodbude za rokodelske izdelke 2026« in uvrstitev programskega projekta št. 2180-26-0015 v Načrt razvojnih programov (NRP) 2026-2029,
- priprava Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Spodbude za rokodelske projekte 2026« in uvrstitev programskega projekta št. 2180-26-0016 v Načrt razvojnih programov (NRP) 2026-2029,
- izdelava strokovnega elaborata za večletni projekt celostnega evidentiranja rokodelskih panog ter preučitev pravnih podlag za izvedbo postopka financiranja izvedbe projekta, usklajevalni sestanki z Ministrstvom za kulturo in SEM, priprava predloga dogovora o prerazporeditvi sredstev in osnutka pogodbe o izvedbi projekta,
- predstavitev vsebin ZORR ter finančna podpora vsakoletni izvedbi Slovenskega rokodelskega festivala na Brdu pri Kranju, udeležbe na Mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu – AGRA v Gornji Radgoni, Dnevih medgeneracijskega sožitja – DMS v Ljubljani, Festivalu za tretje življenjsko obdobje - F3ŽO, Rokodelskih delavnicah Delfin v Izoli, izvedba mednarodne konference »Geografske označbe in kolektivne znamke: Tradicija, kakovost in identiteta za trajnostno konkurenčnost« na Brdu pri Kranju in strokovnega posveta »Geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov – priložnost za slovensko rokodelstvo« v Gornji Radgoni.

1.4 Program rokodelstva 2027-2028

Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z 18. členom ZORR sprejme minister, pristojen za gospodarstvo. V programu se določijo vsebinske rešitve in dejavnosti, potrebne za izvedbo posameznega ukrepa za ohranjanje in razvoj rokodelstva, za obdobje dveh let.

Ta »Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2027 in 2028« (v nadaljevanju: »Program rokodelstva 2027-2028«) določa naslednje ključne vsebinske rešitve in dejavnosti za leti 2027 in 2028:

1. **celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na način izvajanja 13 ukrepov, ki so natančneje določeni s tem »Programom rokodelstva 2027-2028«,**
2. **izvajanje nalog javnega pooblastila pri OZS** skladno s 14. členom ZORR (na podlagi letnega programa dela, ki se uskladi med OZS in MGDŠ, ter letne pogodbe o financiranju javnega pooblastila iz proračuna RS), posebej za leto 2027 in posebej za 2028,
3. **izvajanje nalog, usmerjenih v ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva** (na podlagi dvoletnih programov dela, ki jih MGDŠ uskladi z rokodelskimi centri, Konzorcijem rokodelskih centrov Slovenije in Zvezo društev upokojencev Slovenije) ter sklenjenih pogodb o financiranju nalog iz proračuna RS v obdobju 2027-2028,
4. **dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva** (izvedba enega javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe in enega javnega razpisa za pravne subjekte v posameznem letu),
5. **celostno dokumentiranje rokodelskih panog** (se izvede v okviru razširjenega programa izvajanja javne službe Slovenskega etnografskega muzeja ter po zagotovitvi dodatnih finančnih in kadrovskih virov na MGDŠ),
6. **povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva** (podpora rokodelstvu in promocija vsebin ZORR na raznih dogodkih, sejmih in festivalih).

Ključne vsebinske rešitve in dejavnosti se izvedejo s posameznimi ukrepi (gl. Poglavje 2).

2. UKREPI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ ROKODELSTVA

2.1 Pravna podlaga za pripravo ukrepov

»Program rokodelstva 2027-2028« določa vsebinske rešitve in dejavnosti, ki so potrebne za izvedbo posameznih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva v letih 2027 in 2028. Z njim se podrobneje opredeljujejo ukrepi, tako da **se za posamezni ukrep določijo:**

- cilji,
- vsebina,
- način izvajanja,
- nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrepe,
- subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen,
- obdobje izvajanja,
- viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa, ki je finančna razvojna spodbuda, opredelitev, ali ukrep predstavlja državno pomoč,
- merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa,
- način poročanja.

ZORR v 18. členu določa naslednje ukrepe, ki so namenjeni ohranjanju in razvoju rokodelstva:

1. celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni,
2. certificiranje rokodelskih izdelkov,
3. prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, vključno izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme,
4. podeljevanje naziva priznani rokodelec,
5. izvajanje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, njihovo medsebojno povezovanje in povezovanje z rokodelci,

6. razvoj rokodelskih panog, vključno poimenovanje rokodelskih panog in spodbujanje podjetništva na področju rokodelstva,
7. ohranjanje rokodelstva in njegove prepoznavnosti ter spodbujanje promocije in ponudbe certificiranih rokodelskih izdelkov, rokodelskih panog in rokodelcev, predvsem priznanih rokodelcev,
8. razvoj rokodelstva ter spodbujanje sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov,
9. izvajanje rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe,
10. udejanjanje zaposlovanja na področju rokodelstva,
11. medgeneracijsko povezovanje in vseživljenjsko učenje na področju rokodelstva,
12. finančne razvojne spodbude in
13. drugi ukrepi.

2.2 Ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva v letih 2027 in 2028

Ključne vsebinske rešitve in dejavnosti »Programa rokodelstva 2027-2028«, ki so določene v Poglavju 1.4, se izvedejo s trinajstimi ukrepi, ki so podrobneje opredeljeni v tabeli 2.

Tabela 2: *Pregled posameznih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva*

UKREP 1	**Celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, vključno z oblikovanjem programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva**
Cilj	Celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na način oblikovanja dvoletnega programa ter določitvijo sistemskih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva.
Vsebina	Oblikovanje »Programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2027 in 2028« in sprejetje njegove spremembe (po potrebi).
Način izvajanja	Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva sprejme minister, pristojen za gospodarstvo.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	MGDŠ
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem nosilcem podpornega okolja rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	Sprejetje spremembe dvoletnega programa (po potrebi).
Način poročanja	Objava dvoletnega programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva na spletnih straneh državne uprave.

UKREP 2	**Certificiranje rokodelskih izdelkov**
Cilj	Certificiranje rokodelskih izdelkov na podlagi ZORR (postopek izvaja OZS na podlagi javnega pooblastila).
Vsebina	Izdajanje certifikatov »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« pri OZS na podlagi 9. - 11. člena ZORR. Zagotovitev financiranja nalog javnega pooblastila iz proračuna RS skladno s 14. členom ZORR.
Način izvajanja	• Delo komisije za ocenjevanje rokodelskih izdelkov pri OZS; • Izdajanje certifikatov za rokodelske izdelke pri OZS; • Vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov pri OZS; • Zagotavljanje financiranja nalog javnega pooblastila, tako da OZS z MGDŠ uskladi letni program dela za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva ter sklenitev pogodbe z MGDŠ o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	OZS
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Proračun RS za leto 2027 v ocenjeni višini 38.600 EUR; • proračun RS za leto 2028 v ocenjeni višini 38.600 EUR; • javno pooblastilo OZS: certificiranje rokodelskih izdelkov, delo ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke, vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov.

Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Uspešnost realizacije »Programa dela OZS za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva za leto 2027« (enako za leto 2028); kazalniki določeni v pogodbi MGDŠ/OZS; • število sej komisije za ocenjevanje rokodelskih izdelkov pri OZS; • število vloženih vlog rokodelcev za pridobitev certifikata; • število rokodelskih izdelkov predloženih v ocenjevanje; • število pozitivnih in negativnih mnenj; • število izdanih certifikatov; • število vnosov v javno evidenco.
Način poročanja	• Skladno s pogodbo MGDŠ/OZS; • v naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

UKREP 3	**Prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, vključno z izvajanjem usposabljanj v obliki rokodelske sheme**
Cilj	Izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme na podlagi ZORR (postopek izvaja OZS na podlagi javnega pooblastila).
Vsebina	Izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme pri OZS na podlagi 5. člena ZORR. Zagotovitev financiranja nalog javnega pooblastila iz proračuna RS skladno s 14. členom ZORR. Sodelovanje nosilcev podpornega okolja rokodelstva in drugih rokodelskih organizacij z OZS pri izvajanju usposabljanj v obliki rokodelske sheme.
Način izvajanja	• Izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme pri OZS (pedagoško-andragoške vsebine, praktični del usposabljanj, ocenjevanje); pri izvajanju usposabljanj sodelujejo subjekti podpornega okolja rokodelstva; • Zagotavljanje financiranja nalog javnega pooblastila, tako da OZS z MGDŠ uskladi letni program dela za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva ter sklenitev pogodbe z MGDŠ o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	OZS
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Proračun RS za leto 2027 v ocenjeni višini 81.500 EUR; • proračun RS za leto 2028 v ocenjeni višini 81.500 EUR; • javno pooblastilo OZS: izvajanje rokodelske sheme, določitev vsebin sheme.

Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Uspešnost realizacije “Programa dela OZS za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva za leto 2027” (enako za 2028); kazalniki določeni v pogodbi MGDŠ/OZS; • število izvedenih usposabljanj v obliki rokodelske sheme.
Način poročanja	• Skladno s pogodbo MGDŠ/OZS; • v naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

UKREP 4	**Podeljevanje naziva priznani rokodelec**
Cilj	Podeljevanje naziva »priznani rokodelec« na podlagi ZORR (postopek izvaja OZS na podlagi javnega pooblastila).
Vsebina	Podeljevanje naziva »priznani rokodelec« pri OZS na podlagi 6. in 7. člena ZORR. Zagotovitev financiranja nalog javnega pooblastila iz proračuna RS skladno s 14. členom ZORR.
Način izvajanja	• Delo komisije za častni naziv priznani rokodelec pri OZS; • Izvajanje postopka podeljevanja naziva »priznani rokodelec« pri OZS; • Vodenje javnega registra priznanih rokodelcev pri OZS; • Zagotavljanje financiranja nalog javnega pooblastila, tako da OZS z MGDŠ uskladi letni program dela za izvajanje javnih pooblastil na področju rokodelstva ter sklenitev pogodbe z MGDŠ o financiranju izvajanja nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	OZS
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Proračun RS za leto 2027 v ocenjeni višini 29.900 EUR; • proračun RS za leto 2028 v ocenjeni višini 29.900 EUR; • javno pooblastilo OZS: izdajanje listine, delovanje komisije za naziv priznani rokodelec, vodenje javnega registra priznanih rokodelcev.
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Uspešnost realizacije »Programa dela za izvajanje javnih pooblastil OZS na področju rokodelstva za leto 2027« (enako v 2028); kazalniki določeni v pogodbi MGDŠ/OZS;

	• število sej komisije za naziv priznani rokodelec pri OZS; • število izdanih listin »priznani rokodelec« (častni naziv); • število izdanih listin »priznani rokodelec« (na podlagi usposabljanja po t.im. rokodelski shemi); • število vnosov v javni register.
Način poročanja	• Skladno s pogodbo MGDŠ/OZS; • v naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

UKREP 5	**Izvajanje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, njihovo medsebojno povezovanje in povezovanje z rokodelci**
Cilji	Izvajanje nalog, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi 15., 16. (oziroma 27. člena) in 17. člena ZORR. Zagotavljanje financiranja teh nalog iz proračuna Republike Slovenije. Spodbujanje medsebojnega delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva.
Vsebina	Zagotavljanje proračunskega financiranja izvajanja nalog RC, nalog Konzorcija RC Slovenije in ZDUS, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR.
Način izvajanja	Zagotavljanje financiranja nalog, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva, na podlagi pogodb o financiranju izvajanja teh nalog iz proračuna RS za leti 2027 in 2028 (pogodbe MGDŠ/RC, pogodba MGDŠ/Konzorcij RC Slovenije in pogodba MGDŠ/ZDUS).
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	• MGDŠ, • RC, • Konzorcij RC Slovenije, • ZDUS.
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Proračun RS za leto 2027 v višini 304.323,60 EUR; • proračun RS za leto 2028 v višini 304.323,60 EUR; • za izvajanje nalog, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva iz 15., 16. oziroma 27. člena in 17. člena ZORR (dvoletne pogodbe).

Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	Uspešnost realizacije nalog (spremljanje kazalnikov) na podlagi pogodb o financiranju iz proračuna RS;
Način poročanja	• Skladno s pogodbami MGDŠ/RC, MGDŠ/Konzorcij RC Slovenije in MGDŠ/ZDUS; • v naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

UKREP 6	**Razvoj rokodelskih panog, vključno s poimenovanjem rokodelskih panog in spodbujanjem podjetništva na področju rokodelstva**
Cilji	Strokovno terminološko poimenovanje posameznih rokodelskih dejavnosti in oblikovanje čim bolj celovitega seznama rokodelskih panog v Sloveniji. Izvedba projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog. Podjetništvo na področju rokodelstva se bo podpiralo s finančnimi razvojnimi spodbudami (gl. Ukrep št. 12).
Vsebina	Rokodelske panoge (seznam) se določijo s podzakonskim predpisom. Opisi rokodelskih panog se objavijo na spletnih straneh. Preučijo se pravne, vsebinske in tehnične podlage za zagon večletnega projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog s katerim se bo oblikovala digitalna platforma (interaktivna digitalna zbirka avdio-video in drugih podatkov o rokodelskih panogah) ter bo javno dostopna vsem rokodelcem in deležnikom na področju rokodelstva, strokovni in splošni javnosti. Povezovala se bo z drugimi registri (npr. registrom nesnovne kulturne dediščine), spodbujala razvoj podjetništva, zagotavljala mreženje rokodelcev z oblikovalci in ustvarjalci, ponujala mreženjske dogodke, strokovna mentorstva, svetovanje in podobno.
Način izvajanja	• MGDŠ sprejme morebitne spremembe in dopolnitve Pravilnika o določitvi rokodelskih panog in ga objavi v Uradnem listu RS; • MGDŠ sodeluje s SEM pri pripravi seznama rokodelskih panog, tudi njegovih sprememb in dopolnitev (obravnava pobud); • MGDŠ javno objavi opise rokodelskih panog na spletni strani državne uprave; • MGDŠ omogoči dostop do obrazca za vložitev pobude (na spletni strani državne uprave in SPOT točki); • Za izvedbo večletnega projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog potekajo dogovori med MGDŠ in Ministrstvom za kulturo, in sicer v smeri izvajanja projekta kot javne službe SEM (razširjen program). Pred izvedbo projekta bo potrebno zagotoviti dodatne finančne in kadrovske vire na MGDŠ. Določijo se vsebine projekta in posamezne aktivnosti, cilji in kazalniki, pristojni organi in odgovorne osebe, izdela se terminski načrt izvedbe, ocena sredstev za financiranje aktivnosti v

	posameznem letu, opredelijo stroški vzpostavitve in vzdrževanja IT spletne strani.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	• MGDŠ. • SEM (MK).
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in dalje
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Proračun RS za leto 2027 v ocenjeni višini 6.000 EUR (strokovna pomoč SEM pri seznamu rokodelskih panog); • proračun RS za leto 2028 v ocenjeni višini 6.000 EUR (strokovna pomoč SEM pri seznamu rokodelskih panog); • proračun RS za izvajanje večletnega projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (100.000 EUR letno, 7-8 let).
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Število pobud za spremembo ali dopolnitev opisa rokodelske panoge oziroma za novo rokodelsko panogo; • število sprememb in dopolnitev Pravilnika o določitvi rokodelskih panog; • število objavljenih opisov vseh posameznih rokodelskih panog na spletnih straneh državne uprave; • sklenitev dogovora (pogodbe) med MGDŠ in Ministrstvom za kulturo (MK) za izvedbo večletnega projekta celostnega dokumentiranja rokodelskih panog v okviru izvajanja javne službe SEM (po predhodni zagotovitvi dodatnih kadrovskih in finančnih virov na MGDŠ).
Način poročanja	• Poročanje skladno s sklenjenim dogovorom med MGDŠ, MK in SEM; • v naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

UKREP 7	**Ohranjanje rokodelstva in njegove prepoznavnosti ter spodbujanje promocije in ponudbe certificiranih rokodelskih izdelkov, rokodelskih panog in rokodelcev, predvsem priznanih rokodelcev**
Cilji	Dvig zavedanja o pomenu ohranjanja in razvoja rokodelstva ter povečanje njegove širše prepoznavnosti v splošni in strokovni javnosti.
Vsebina	Izvedejo se promocijske aktivnosti na raznih rokodelskih dogodkih z namenom večje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva, spodbujanja rokodelcev k pridobitvi certifikata za rokodelske izdelke in naziva »priznani rokodelec« ter vključitve rokodelcev v rokodelsko shemo. Izvedejo se aktivnosti MGDŠ v podporo rokodelstvu, rokodelski dogodki, posvetovanja, okrogle mize, nastopi na sejmih, dnevi odprtih vrat in drugi projekti. Izvede se promocija vsebin ZORR na način informiranja rokodelcev, tudi z uporabo znakov in logotipov nosilcev podpornega okolja rokodelstva na raznih dogodkih: OZS, RC, Konzorcij RC Slovenije, ZDUS, SEM (varovanje nesnovne kulturne dediščine) in MGDŠ (spodbujanje uporabe znaka SLOVENSKO ROKODELSTVO in logotipa glinene potičnice). SLOVENSKO ROKODELSTVO Preučitev smiselnosti izdelave komunikacijske strategije in izvedbe nacionalne oglaševalske kampanje za rokodelstvo (z opredeljenimi cilji, ki jih naročnik želi doseči z oglaševalsko kampanjo, ciljnimi javnostmi, ključnimi sporočili, kanali, orodji, izborom medijev, načrtom zakupa oglasnega prostora in cenovnim modelom zakupa, merljivimi kazalniki uspešnosti ter pričakovanimi rezultati in učinki na ciljne skupine – doseg oglasnega sporočila, gledanost, branost, poslušanost, obisk spletne strani, doseg objav). Spodbujanje nosilcev podpornega okolja rokodelstva k zaščiti intelektualne lastnine na področju rokodelstva (trenutno je registrirana geografska označba »Idrijska čipka«, poteka postopek registracije za označbo »Ribniška suha roba«). Izvede srečanja na temo geografskih označb in ostalih pravic intelektualne lastnine, ki jih ureja Zakon o industrijski lastnini ter Uredba (EU) 2023/2411 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ter spremembi uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753.
Način izvajanja	• Posodobitve spletne strani MGDŠ; • registracija znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO (odločba Urada RS za intelektualno lastnino izdana 7. 5. 2024, velja 10 let, upravljavec MGDŠ);

	• izdaja dovoljenj MGDŠ za promocijsko uporabo znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO (obrazec za pobude je dostopen na spletni strani državne uprave in SPOT točki); • vključitev vsebin ZORR v dogodke OZS, RC, Konzorcij RC Slovenije, ZDUS in SEM (prostovoljno); • izdelava komunikacijske strategije in izvedbe širše oglaševalske kampanje za rokodelstvo (po potrebi); • informacije Urada RS za intelektualno lastnino glede zaščite geografske označbe.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	• MGDŠ. • nosilci podpornega okolja rokodelstva.
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Proračun RS za leto 2027 v ocenjeni višini do 139.676 EUR; • proračun RS za leto 2028 v ocenjeni višini do 139.676 EUR; • za aktivnosti MGDŠ, povezane z vsebinami ZORR in v podporo rokodelstvu (rokodelski dogodki, posvetovanja, okrogle mize, nastopi na sejmih, dnevi odprtih vrat in drugi projekti, povezani z vsebinami ukrepov s področja rokodelstva).
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Število vlog za pridobitev dovoljenja za uporabo znamke SLOVENSKO ROKODELSTVO; • število promocijskih aktivnosti, rokodelskih dogodkov, posvetovanj, okroglih miz, nastopov na sejmih, dnevi odprtih vrat in drugih projektov, povezanih z vsebinami tega ukrepa;
Način poročanja	• V naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva; • Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; poročanje se določi v pogodbi o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS:

	○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR, ○ Konzorcij RC Slovenije– izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR, ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR.

UKREP 8	**Razvoj rokodelstva ter spodbujanje sodobnega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov**
Cilj	Spodbujanje sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov.
Vsebina	Razvoj rokodelstva, spodbujanje sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov, tudi poustvarjanja (izdelovanja rokodelskih izdelkov z novejšimi tehnologijami, recikliranja materialov, upoštevanja trajnostnega vidika zelenega pristopa in razvojne paradigme), vključevanje oblikovalcev v rokodelske projekte ter povezovanje rokodelcev s kreativnim sektorjem z namenom razvoja rokodelskih izdelkov z višjo dodano vrednostjo.
Način izvajanja	• Spodbujanje razvoja rokodelstva v smeri sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov in poustvarjanja; • Informiranje rokodelcev (projekti, okrogle mize, konference).
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	Nosilci podpornega okolja rokodelstva.
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno.
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Objave na družbenih medijih, • vabila k sodelovanju.
Način poročanja	• Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; poročanje se določi s pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS:

	○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR, ○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR, ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR.

UKREP 9	**Izvajanje rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe**
Cilji	Spodbujanje prepoznavnosti rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe. Pospeševanje razvoja turističnih dejavnosti in novih poslovnih modelov, povezanih z rokodelstvom.
Vsebina	Vključitev rokodelstva v nacionalne in lokalne dogodke ter promocijske kampanje na področju turizma.
Način izvajanja	• Spodbujanje sodelovanja nosilcev podpornega okolja rokodelstva v krovnih komunikacijskih temah (kot npr. »Umetnost in kultura« in »Zdravje in dobro počutje«), ki jih izvaja Slovenska turistična organizacija (STO); • sodelovanje v lokalnih projektih s področja turizma.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	Nosilci podpornega okolja rokodelstva.
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno.
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	Napovedi dogodkov nosilcev podpornega okolja rokodelstva v koledarju dogodkov, objavljenem na spletnem mestu STO in spremljanje nacionalnih komunikacijskih tem pri STO.
Način poročanja	• Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; poročanje se določi s pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR,

	○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR, ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR.

UKREP 10	**Udejanjanje zaposlovanja na področju rokodelstva**
Cilj	Ozaveščanje rokodelcev o spodbudah, ki prispevajo k večjemu zaposlovanju na področju rokodelstva.
Vsebina	Povezovanje nosilcev podpornega okolja rokodelstva z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami in dopolnjevanje formalnih programov izobraževanja, vključevanje rokodelstva v učne programe in kurikulume šol. Spodbujanje poklicnega in strokovnega izobraževanja ter pridobitvi nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) na področju rokodelstva. Spodbujanje rokodelcev k pridobitvi mojstrskega izpita na podlagi Obrtnega zakona, k mentorstvu in opravljanju vajeništva v rokodelskih panogah. Informiranje mladih o možnostih dodeljevanja deficitarnih štipendij s strani Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS, ki vsako leto (najkasneje do konca januarja) objavi javni razpis za dodelitev približno 1000 štipendij za deficitarne poklice, kamor sodijo tudi poklici, ki se nanašajo na rokodelske panoge (npr. kamnosek, pečar, tesar, mizar, steklar). Skladno s Politiko štipendiranja za deficitarne poklice (2025–2029) je namen štipendij za deficitarne poklice spodbujanje mladih za izobraževanje za tiste poklice, za katere je na trgu zaznati razkorak med trenutnim in prihodnjim številom razpoložljivih kadrov in predvideno ponudbo delovnih mest.
Način izvajanja	Informiranje rokodelcev.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	• OZS (v okviru svojih pristojnosti), • nosilci podpornega okolja rokodelstva.
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028

Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	Informiranje mladih o vsebinah poklicnega in strokovnega izobraževanja, neformalnega usposabljanja, vajeništva in ukrepih s področja štipendiranja.
Način poročanja	• Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; poročanje se določi s pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR, ○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR, ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR.

UKREP 11	**Medgeneracijsko povezovanje in vseživljenjsko učenje na področju rokodelstva**
Cilj	Spodbujanje medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja na področju rokodelstva.
Vsebina	Z namenom dviga zavedanja o pomenu ohranjanja in razvoja rokodelstva se na rokodelskih dogodkih spodbujajo vsebine medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja.
Način izvajanja	Spodbujanje medgeneracijskega povezovanja in vseživljenjskega učenja.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	Nosilci podpornega okolja rokodelstva.
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	Izvedene promocijske aktivnosti, rokodelski dogodki, posvetovanja, okrogle mize, nastopi na sejmih, dnevi odprtih vrat in drugi projekti povezani z vsebinami tega ukrepa
Način poročanja	• Nosilci podpornega okolja rokodelstva izvajajo ukrep prostovoljno; poročanje se določi s pogodbo o financiranju izvajanja nalog ZORR iz proračuna RS: ○ RC - izvajanje 14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR, ○ Konzorcij RC Slovenije - izvajanje 8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR, ○ ZDUS – izvajanje 7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR.

UKREP 12	Finančne razvojne spodbude
Cilj	Financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z 19. členom ZORR.
Vsebina	Izvedba javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe in javnega razpisa za dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva.
Način izvajanja	• Dogovor med MGDŠ in izvajalsko institucijo glede izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa (vključitev v program dela izvajalske institucije in sklenitev pogodbe o financiranju izvedbe postopka); • MGDŠ pripravi pozivno in razpisno dokumentacijo (vsebine); • izvajalska institucija izvede javni poziv in razpis (postopek); • izvajalska institucija izvede usposabljanje rokodelcev za elektronsko oddajo vlog.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	MGDŠ
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Vsem subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR.
Obdobje izvajanja	2027 in 2028
Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	• Finančne razvojne spodbude za ukrep razvoja rokodelskih izdelkov – javni poziv (fizične osebe): ○ proračun RS za leto 2027, 200.000 EUR, ○ proračun RS za leto 2028, 200.000 EUR; • Finančne razvojne spodbude za ukrep razvoja rokodelskih projektov – javni razpis (fizične in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost): ○ proračun RS za leto 2027, 750.000 EUR,

	○ proračun RS za leto 2028, 750.000 EUR; • Stroški storitev izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa (izvajalska institucija za MGDŠ): ○ proračun RS za leto 2027, 50.000 EUR, ○ proračun RS za leto 2028, 50.000 EUR.
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Število upravičencev, ki prejmejo sredstva, • znesek dodeljenih sredstev, • število rokodelskih projektov, izbranih na javnem pozivu in razpisu.
Način poročanja	Evalvacija javnega poziva in javnega razpisa v naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

UKREP 13	**Drugi ukrepi**
Cilj	Spodbujanje rokodelskih organizacij k registraciji geografskih označb na ravni EU.
Vsebina	Geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov so pomembno razvojno orodje za krepitev lokalnega gospodarstva, ohranjanje rokodelskih znanj in ustvarjanje višje dodane vrednosti. Hkrati krepi prepoznavnost rokodelskih izdelkov, katerih kakovost, ugled ali druge značilnosti temeljijo na povezanosti z lokalnim okoljem, tradicijo in znanjem. Nova evropska ureditev o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov, ki se uporablja od 1. decembra 2025 dalje, uvaja enoten sistem zaščite za tovrstne izdelke na ravni Evropske unije ter prinaša večjo pravno varnost, učinkovitejše varstvo pred ponarejanjem in zlorabami ter lažje uveljavljanje pravic na enotnem evropskem trgu. Poleg tega omogoča uporabo mednarodnega sistema zaščite po Ženevskem aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah, kar odpira dodatne možnosti za mednarodno prepoznavnost in učinkovitejše varstvo tradicionalnih evropskih izdelkov tudi zunaj Evropske unije.
Način izvajanja	Spodbujanje in ozaveščanje o postopkih registracije geografskih označb na ravni EU na podlagi Uredbe (EU) 2023/2411 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ter spremembi uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753 in Zakon o industrijski lastnini (ZIL-1).
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo ukrep	• MGDŠ. • Urad RS za intelektualno lastnino (UIL).
Subjekti podpornega okolja rokodelstva, ki jim je ukrep namenjen	Ukrep je namenjen vsem subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva (zahtevo za registracijo geografske označbe pri Uradu RS za intelektualno lastnino (UIL) lahko po ZIL-1 vložijo združenja pravnih ali fizičnih oseb, zbornice, občine, širše lokalne skupnosti in državni organi).
Obdobje izvajanja	2027 in 2028

Viri in obseg sredstev za financiranje ukrepa	/
Merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa	• Število registriranih geografskih označb na ravni EU (Idrijska čipka registrirana 28. 5. 2026, Ribniška suha roba v postopku registracije); • število rokodelskih dogodkov, posvetovanj, okroglih miz in drugi projekti povezani z vsebinami tega ukrepa.
Način poročanja	V naslednjem dvoletnem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

3. PRORAČUNSKO FINANCIRANJE

3.1 Financiranje izvajanja ZORR (razrez 2027 in 2028)

Skladno z 20. členom ZORR se za izvajanje ZORR zagotavljajo sredstva v proračunu Republike Slovenije v višini do 1.500.000 EUR/letno, in sicer:

- do 150.000 EUR/letno za naloge javnega pooblastila, ki jih izvaja OZS,
- do 1.350.000 EUR/letno za izvajanje nalog RC, konzorcija RC, ZDUS in za izvajanje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

V sprejetem Proračunu Republike Slovenije za leto 2027 (Uradni list RS, št. 95/25) so zagotovljena sredstva za izvajanje ZORR v višini 1.600.000 EUR, pri čemer se bodo sredstva v višini 1.454.324 EUR zagotavljala na podlagi 20. člena ZORR in sredstva do 145.676 EUR z oddajo javnih naročil na podlagi drugega odstavka 21. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23, 88/23 – ZOPNN-F in 83/25 – ZOUL; v nadaljevanju: ZJN-3); gl. Tabelo 3 spodaj.

Sprejem Programa za rokodelstvo 2027-2028 sam po sebi ne pomeni prevzema proračunskih obveznosti. Do prevzema obveznosti v letu 2027 (enako v letu 2028) bo prišlo s sklenitvijo posameznih pogodb in drugih pravnih podlag za financiranje (kot na primer naročilnic, izdanih na podlagi ZJN-3) oziroma ob predhodno zagotovljenih pravicah porabe, ustrezno urejenih proračunskih dokumentih v Načrtu razvojnih programov in drugih izpolnjenih proračunskih pogojih.

Sredstva iz proračuna RS se nakazujejo iz programa 1403 Spodbude za rast in razvoj podjetij, podprograma 140302 Podpora malim in srednje velikim podjetjem, proračunske postavke 231596 Ohranjanje in razvoj rokodelskih dejavnosti.

Tabela 3: Načrtovana proračunska sredstva za izvajanje ZORR v letih 2027 in 2028

Načrtovana proračunska sredstva za izvajanje ZORR	2027	2028
Naloge javnega pooblastila skladno z ZORR (izvaja OZS)	150.000	150.000
Naloge ohranjanja in razvoja rokodelstva pri 10 nosilcih podpornega okolja (izvajajo RC, Konzorcij RC Slovenije in ZDUS)	304.324	304.324
Dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud za rokodelstvo (javni poziv za fizične osebe, javni razpis za pravne subjekte ter nadomestilo stroškov izvedbe postopkov, ki jih bo za MGDŠ izvedla izvajalska institucija)	1.000.000	1.000.000
Večletni projekt celostnega dokumentiranja rokodelskih panog (se izvede v dogovoru z Ministrstvom za kulturo in Slovenskim etnografskim muzejem, ob zagotovitvi dodatnih finančnih in kadrovskih virov; ocena: 100.000 EUR/letno, 7-8 let)	0	0
Strokovna pomoč pri obravnavi pobud za spremembe rokodelskih panog (izvaja Slovenski etnografski muzej)	6.000	6.000
Aktivnosti, povezane z izvajanjem ZORR (za povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva in promocijo vsebin ZORR na dogodkih, sejmih, festivalih)	139.676	139.676
v EUR	**1.600.000**	**1.600.000**

3.2 Financiranje nalog javnega pooblastila na podlagi ZORR

OZS izvaja naslednje naloge javnega pooblastila na področju rokodelstva na podlagi 14. člena ZORR:

- izdajanje listine iz 4. člena ZORR,
- določitev vsebine rokodelske sheme po posameznih rokodelskih panogah v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ZORR,
- izvajanje rokodelske sheme iz 5. člena ZORR,
- imenovanje in delovanje komisije za naziv priznani rokodelec iz 6. člena ZORR,
- vodenje javnega registra priznanih rokodelcev iz 7. člena ZORR,

- izdajanje certifikata za rokodelske izdelke iz 9. člena ZORR,
- imenovanje in delovanje ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke iz 10. člena ZORR,
- opredelitev meril in postopka za ocenjevanje posameznih rokodelskih izdelkov v skladu s tretjim odstavkom 10. člena ZORR,
- vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov iz 11. člena ZORR.

Sredstva za izvajanje nalog javnega pooblastila se zagotavljajo na podlagi 20. člena ZORR v proračunu Republike Slovenije v višini 150.000 EUR letno.

Financiranje OZS v letu 2024 se je zagotavljalo na podlagi »Pogodbe št. C2180-24-010018 o financiranju OZS za izvajanje nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2024«, ki je bila sklenjena med MGTŠ in OZS dne 18. 1. 2024.

Financiranje OZS v letu 2025 se je zagotavljalo na podlagi »Pogodbe št. C2180-25-010018 o financiranju OZS za izvajanje nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2025«, ki je bila sklenjena med MGTŠ in OZS dne 10. 12. 2024.

Financiranje OZS v letu 2026 se je zagotavljalo na podlagi »Pogodbe št. C2180-26-010018 o financiranju OZS za izvajanje nalog javnega pooblastila na področju rokodelstva iz proračuna RS za leto 2026«, ki je bila sklenjena med MGTŠ in OZS dne 16. 12. 2025.

Financiranje OZS v letih 2027 in 2028 se uredi s sklenitvijo enoletnih pogodb med MGDŠ in OZS za izvajanje nalog javnega pooblastila na podlagi 14. člena ZORR. Sredstva se zagotovijo iz proračunov RS za leti 2027 in 2028 ter na podlagi letnega program dela OZS, ki ga OZS uskladi z MGDŠ.

Ker se OZS kot osebi javnega prava na podlagi ZORR podeljuje javno pooblastilo za izvajanje nalog na področju rokodelstva, financiranje izvajanja teh nalog ne predstavlja državne pomoči.

Na podlagi 14. člena ZORR mora OZS naloge javnega pooblastila izvajati za vse rokodelce tako, da včlanitev v OZS ni pogoj za dostop do upravičenj, ki izhajajo iz teh nalog. Prav tako OZS rokodelcem ne sme zaračunavati stroškov za

pridobitev naziva priznani rokodelec in za pridobitev certifikata za rokodelske izdelke na podlagi 9. člena ZORR. Za rokodelce bodo torej brezplačni stroški postopkov za:

- pridobitev naziva »Priznani rokodelec« in usposabljanja po »rokodelski shemi«,
- pridobitve certifikata »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« za kakovostno izdelane rokodelske izdelke.

3.3 Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva

Za izvajanje nalog RC, Konzorcija RC Slovenije in ZDUS se v proračunu Republike Slovenije zagotavljajo sredstva skladno z 20. členom ZORR.

Sredstva se namenjajo **izvajanju nalog RC skladno s 15. členom ZORR**, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR:

- povezovanje rokodelcev na regionalni in lokalni ravni, sodelovanje z lokalnimi skupnostmi,
- spremljanje in obravnavanje problematike rokodelstva, oblikovanje stališč in predlogov, s katerimi se podpira in uresničuje ohranjanje in razvoj rokodelstva,
- izvajanje programskih in projektnih dejavnosti rokodelskih centrov in skrb za njihov razvoj,
- organiziranje podpornih storitev za rokodelce, pomoč in svetovanje rokodelcem pri podjetniškem organiziranju,
- organiziranje ali sodelovanje na razstavah, predstavitvah, sejmih, turističnih, kulturnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih na regionalni in lokalni ravni, sodelovanje v mednarodnih projektih s področja rokodelstva,
- spodbujanje medgeneracijskega povezovanja, vseživljenjskega učenja, ustvarjalnosti in razvoja rokodelskih panog,

- evidentiranje in dokumentiranje zadev s področja rokodelstva,
- spodbujanje prenosa rokodelskih znanj, sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi ter drugimi izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- povezovanje in sodelovanje z nosilci podpornega okolja,
- izvajanje ukrepov v skladu s programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

MGTŠ je 5. 2. 2024 na podlagi sedmega odstavka 13. člena ZORR objavilo javni poziv za izbor RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva (izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka 13. člena). Javni poziv za izbor RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 10/24 (Javne objave) in spletnih straneh državne uprave.

S sklepom ministra (MGTŠ) je bilo meseca maja 2024 izbranih 8 RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva. Z vsemi izbranimi nosilci so bile sklenjene pogodbe o financiranju izvajanja nalog rokodelskega centra iz proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (september 2024 - december 2024), v decembru 2024 pa še pogodbe za 2025-2026.

Za zagotovitev nadaljnjega financiranja izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 15. člena ZORR) v letih 2027 in 2028, se do konca leta 2026 načrtuje faza uskladitve programov za izvajanje nalog ZORR za leti 2027 in 2028 (z vsakim od 8 izbranih RC) ter sklenitev pogodb o financiranju iz proračunov RS Republike Slovenije za leti 2027 in 2028 (financiranje od vključno januarja 2027 do decembra 2028).

Skladno z ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog RC v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto (vir: SURS) na dan sklenitve pogodbe. Glede na to, da se bodo pogodbe za leti 2027 in 2028 sklepale v decembru 2026, se bo vrednost pogodbe določila na zadnji javno objavljen podatek o povprečni mesečni bruto plači v Sloveniji za leto 2025, ki znaša 2.536,03 EUR.

S pogodbo se opredelijo posamezne naloge in kazalniki za spremljanje njihovega uresničevanja. RC storitve rokodelcem ponuja brezplačno oziroma pri zaračunavanju storitev na trgu odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz proračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe o financiranju in

temu primerno oblikuje cenik. Te storitve se na trgu zagotavljajo po nižji ceni, RC pa mora pri izvajanju nalog skladno z ZORR omogočiti vključenost vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes in pri tem ne sme zahtevati obveznega članstva.

Poleg sredstev, ki so zagotovljena za izvajanje nalog RC, bodo proračunska sredstva namenjena tudi **izvajanju nalog Konzorcija RC Slovenije skladno z 27. členom ZORR**, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR:

- predstavljanje in zastopanje skupnih interesov rokodelskih centrov, ki so povezani v ta konzorcij (povezani rokodelski centri),
- povezovanje programskih in projektnih dejavnosti med povezanimi rokodelskimi centri,
- koordiniranje rokodelcev pri organizaciji ali sodelovanju na razstavah, predstavitvah, sejmih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih,
- vodenje postopka za določitev predstavnika konzorcija rokodelskih centrov za člana komisije iz 6. člena ZORR,
- obveščanje povezanih rokodelskih centrov o postopkih ministrstva za dodeljevanje finančnih razvojnih spodbud in drugih ukrepih ohranjanja in razvoja rokodelstva,
- predlaganje svojega predstavnika za člana komisije iz 6. člena ZORR,
- povezovanje in sodelovanje z nosilci podpornega okolja rokodelstva,
- izvajanje ukrepov v skladu s programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

S Konzorcijem RC Slovenije je bila sklenjena pogodbe o financiranju izvajanja nalog konzorcija rokodelskih centrov iz proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (september 2024 - december 2024), v decembru 2024 pa še pogodba za 2025-2026.

Za zagotovitev nadaljnjega financiranja izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja

rokodelstva (na podlagi 27. člena ZORR) v letih 2027 in 2028, se s Konzorcijem RC Slovenije do konca leta 2026 načrtuje faza uskladitve programa za izvajanje nalog ZORR za leti 2027 in 2028 ter sklenitev pogodbe o financiranju iz proračunov RS Republike Slovenije za leti 2027 in 2028 (januar 2027 – december 2028).

Skladno z ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog konzorcija v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto (vir: SURS) na dan sklenitve pogodbe. Glede na to, da se bodo pogodbe za leti 2027 in 2028 sklepale v decembru 2026, se bo vrednost pogodbe določila na zadnji javno objavljen podatek o povprečni mesečni bruto plači v Sloveniji za leto 2025, ki znaša 2.536,03 EUR.

S pogodbo se opredelijo posamezne naloge in kazalniki za spremljanje njihovega uresničevanja. Konzorcij storitve rokodelcem ponuja brezplačno oziroma pri zaračunavanju storitev na trgu odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz proračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe o financiranju in temu primerno oblikuje cenik. Te storitve se na trgu zagotavljajo po nižji ceni, konzorcij pa mora pri izvajanju nalog skladno z ZORR omogočiti vključenost vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes in pri tem ne sme zahtevati obveznega članstva.

Poleg sredstev, ki so zagotovljena za izvajanje nalog RC in Konzorcija RC Slovenije, bodo proračunska sredstva namenjena tudi **izvajanju nalog ZDUS skladno s 17. členom ZORR**, ki so usmerjene v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva v skladu z ZORR:

- povezovanje rokodelcev iz različnih društev upokojencev,
- izvajanje svojih programov in projektov ter omogočanje vključenosti vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes,
- koordiniranje rokodelcev pri organizaciji ali sodelovanju na razstavah, predstavitvah, sejmih, turističnih, promocijskih in drugih prireditvah, programih in projektih,
- spodbujanje razvoja rokodelskih panog in prenos rokodelskih znanj, sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi ter drugimi izvajalci izobraževanj in usposabljanj,
- predlaganje svojega predstavnika za člana komisije iz 6. člena ZORR,

- povezovanje in sodelovanje z nosilci podpornega okolja rokodelstva,
- izvajanje ukrepov v skladu s programom za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

Z ZDUS je bila sklenjena pogodbe o financiranju izvajanja nalog ZDUS iz proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (september 2024 - december 2024), v decembru 2024 pa še pogodba za 2025-2026.

Za zagotovitev nadaljnjega financiranja izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 17. člena ZORR) v letih 2027 in 2028, se z ZDUS do konca leta 2026 načrtuje faza uskladitve programa za izvajanje nalog ZORR za leti 2027 in 2028 ter sklenitev pogodbe o financiranju iz proračunov RS Republike Slovenije za leti 2027 in 2028 (januar 2027 – december 2028).

Skladno z ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog ZDUS v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto (vir: SURS) na dan sklenitve pogodbe. Glede na to, da se bodo pogodbe za leti 2027 in 2028 sklepale v decembru 2026, se bo vrednost pogodbe določila na zadnji javno objavljen podatek o povprečni mesečni bruto plači v Sloveniji za leto 2025, ki znaša 2.536,03 EUR.

S pogodbo se opredelijo posamezne naloge in kazalniki za spremljanje njihovega uresničevanja. ZDUS storitve rokodelcem ponuja brezplačno oziroma pri zaračunavanju storitev na trgu odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz proračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe o financiranju in temu primerno oblikuje cenik. Te storitve se na trgu zagotavljajo po nižji ceni, ZDUS pa mora pri izvajanju nalog skladno z ZORR omogočiti vključenost vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes in pri tem ne sme zahtevati obveznega članstva.

Tabela 4: *Proračunska sredstva namenjena izvajanju nalog za ohranjanje in razvoj, ki jih izvajajo nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi pogodb, sklenjenih z MGDŠ*

Proračunska sredstva namenjena izvajanju nalog za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR	**2024** sept.-dec.	**2025** jan.-dec.	**2026** jan.-dec.	**2027** jan.-dec. plan	**2028** jan.-dec. plan
Rokodelski centri (8)	66.816,25	210.677,00	215.466,84	243.458,88	243.458,88
Konzorcij RC Slovenije (1)	1.814,14	26.675,40	26.675,40	30.432,36	30.432,36
ZDUS (1)	8.891,80	26.675,40	26.675,40	30.432,36	30.432,36
Skupaj (10 nosilcev)	**77.522,19**	**264.027,80**	**268.817,64**	**304.323,60**	**304.323,60**

Opomba: Izračunano na podatek o povprečni mesečni bruto plači v Sloveniji za leto 2025, ki znaša 2.536,03 EUR (vir: SURS, objavljeno 20. 2. 2026).

Razpoložljivost sredstev za financiranje nalog za ohranjanje in razvoj rokodelstva iz prvega odstavka 15. člena ZORR (rokodelski centri), prvega odstavka 16. člena ZORR (konzorciji rokodelskih centrov) oziroma drugega odstavka 27. člena ZORR (Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije) ter prvega odstavka 17. člena ZORR (Zveza društev upokojencev Slovenije) bo **v letu 2027 do 304.323,60 EUR in v letu 2028 do 304.323,60 EUR** (ni načrtovanega sofinanciranja iz skladov EU).

MGDŠ pripravi dokument identifikacije programskega projekta - DIIP, sklep o potrditvi DIIP ter vladno gradivo za uvrstitev dvoletnega programskega projekta »Naloge nosilcev rokodelstva 2027-2028« v Načrt razvojnih programov (NRP 2027-2030).

Razpoložljivost sredstev za financiranje nalog za ohranjanje in razvoj rokodelstva bo v letu 2029 in nadaljnjih letih odvisna od rasti povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji. Upoštevati je potrebno tudi morebitni nov javni poziv MGDŠ za izbor rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva, na podlagi katerega bo moralo biti zagotovljeno financiranje tudi novoimenovanih rokodelskih centrov.

3.4 Vidik državnih pomoči pri financiranju izvajanja nalog ohranjanja in razvoja rokodelstva

Dodeljevanje sredstev proračuna za financiranje izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva (na podlagi 15., 16., 17. in 27. člena ZORR), poteka v okviru priglašene sheme *de minimis* pomoči MGTŠ oziroma MGDŠ »Javno financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR«, ki temelji na ZORR oziroma na podlagi 18. člena ZORR sprejetem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva (v nadaljevanju: Shema *de minimis* za ZORR). **Shema *de minimis* za ZORR je priglašena pod številko M003-2632616-2024**. Dodeljevanje sredstev poteka skladno z Uredbo Komisije (ES) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2831, 15. 12. 2023).

Z letom 2027 se uveljavi sprememba glede dodeljevanja sredstev proračuna za financiranje izvajanja nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva, ki poteka v okviru priglašene »Sheme *de minimis* za ZORR«. In sicer, se izmed vseh nalog, ki so določene v omenjenih členih ZORR, z letom 2027 določajo tiste **naloge, katerih financiranje pomeni obliko pomoči *de minimis*, in sicer gre za naloge iz**:

- 4. in 7. točke prvega odstavka 15. člena (rokodelski centri): izvajanje programskih in projektnih dejavnosti rokodelskih centrov in skrb za njihov razvoj ter sodelovanje v mednarodnih projektih s področja rokodelstva;
- 2. točke prvega odstavka 16. člena (konzorciji rokodelskih centrov) oziroma 2. točke drugega odstavka 27. člena (Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije): povezovanje programskih in projektnih dejavnosti med povezanimi rokodelskimi centri;
- 2. točke prvega odstavka 17. člena (Zveza društev upokojencev Slovenije): izvajanje svojih programov in projektov ter omogočanje vključenosti vsakemu rokodelcu ali rokodelski organizaciji, ki za to izkaže interes.

Ocenjujemo, da bo višina financiranja teh nalog (skladno s »Shemo *de minimis* za ZORR«) znašala približno 10% pogodbene vrednosti (**v letu 2027 do 30.432,36 EUR in v letu 2028 do 30.432,36 EUR**; ni načrtovanega sofinanciranja iz skladov EU).

Pri zgoraj navedenih nalogah, gre za financiranje, ki pomeni obliko pomoči *de minimis*, ker upravičenci izvajajo naloge oziroma ponujajo storitve na trgu kot »podjetja« v smislu konkurenčnega prava. Upravičenci se zato v tem primeru obravnavajo kot subjekti, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo, ne glede na njihov pravni status ali način financiranja; pri tem pa ni pomembno ali je dejavnost donosna ali ne (npr. tudi nepridobitni subjekti kot so zavodi, društva, združenja ali konzorciji na trgu ponujajo storitve in blago). Pri tem tudi ni merodajno ali se storitve končnim uporabnikom zaračunavajo ali ne. V primeru zaračunavanja storitev (proti plačilu uporabnika) morajo upravičenci pri oblikovanju tržne cene, odšteti strošek, ki se povrne iz proračuna RS (kot določa ZORR), kar dokazujejo s cenikom in kalkulacijo teh cen teh storitev na trgu, kar se priloži kot dokumentacija k pogodbi, sklenjeni z MGTŠ oziroma MGDŠ za financiranje ZORR nalog iz proračuna RS.

Subjekti se ne obravnavajo kot prejemniki pomoči *de minimis* pri nalogah, ki se štejejo za dejavnosti, ki niso gospodarske narave (za njih ne obstaja tržni interes), gre za ukrepe, ki so prosto dostopni vsem uporabnikom in ponudnikom pod istimi pogoji, naloge oziroma storitve so dostopne najširši javnosti, so v splošno korist za uporabnike, so namenjeni ohranjanju nesnovne kulturne dediščine, naloge oziroma storitve, ki izhajajo iz opravljenih nalog, pa so brezplačne, in sicer gre za naloge ZORR na podlagi:

- 1.-3., 5.-6., 8.-14. točke prvega odstavka 15. člena ZORR (rokodelski centri);
- 1. in 3.-8. točke prvega odstavka 16. člena ZORR (konzorciji rokodelskih centrov) ter 1. in 3.-8. točke drugega odstavka 27. člena ZORR (Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije);
- 1. in 3.-7. točke prvega odstavka 17. člena ZORR (Zveza društev upokojencev Slovenije).

Financiranje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva bo potekalo v okvirih splošnega načela dodeljevanja pomoči po pravilu *de minimis*, kar

pomeni, da **skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu[1] podjetju na podlagi pravila *de minimis* ne bo smel presegati 300.000 EUR v zadnjem triletnem obdobju,** ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

Zgornja meja pomoči velja ne glede na to, iz katerih javnih sredstev je pomoč dodeljena in ali je pomoč dodeljena v okviru več shem ali individualnih pomoči hkrati. Upošteva se skupni znesek pomoči v ta namen. Pomoč za iste upravičene stroške se lahko kumulira le, če se s tako kumulacijo ne preseže največje stopnje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za to pomoč.

Do pomoči po pravilu *de minimis* na državni ravni izvajanja bodo **upravičeni** naslednji nosilci podpornega okolja rokodelstva skladno z drugim odstavkom 13. člena ZORR, in sicer:

- RC, ki izpolnjujejo pogoje za RC skladno s tretjim odstavkom 13. člena ZORR (subjekti, ki so na podlagi javnega poziva ministrstva skladno s sedmim odstavkom 13. člena ZORR izbrani za rokodelske centre kot nosilce podpornega okolja rokodelstva);
- konzorciji RC, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka 13. člena ZORR in so določeni kot nosilci podpornega okolja rokodelstva (do izvedbe javnega poziva MGDŠ naloge konzorcija RC v prehodnem obdobju opravlja Konzorcij RC Slovenije skladno z drugim odstavkom 27. člena ZORR);
- ZDUS kot nosilec podpornega okolja rokodelstva skladno z drugim odstavkom 13. člena ZORR.

Skladno z drugim odstavkom 15. člena, drugim odstavkom 16. člena, drugim odstavkom 17. člena ZORR se proračunska sredstva (državni nivo) za izvajanje nalog, usmerjenih v ohranjanje in razvoj rokodelstva v skladu z ZORR,

[1] »Enotno podjetje« pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:
a) eno podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja,
b) eno podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovodnega ali nadzornega organa drugega podjetja,
c) pogodba med podjetjema ali določba v njuni družbeni pogodbi ali statutu, daje pravico enemu podjetju, da izvršuje prevladujoč vpliv na drugo podjetje,
d) eno podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora, samo nadzoruje večino glasovalnih pravic,
e) podjetja, ki so v katerem koli razmerju, iz prejšnjih alinej, preko enega ali več drugih podjetij, so prav tako »enotno« podjetje.

zagotavljajo nosilcem podpornega okolja rokodelstva **na podlagi sklenjene pogodbe med nosilcem podpornega okolja rokodelstva in MGDŠ za obdobje dveh let, z možnostjo podaljšanja**. Skladno s tretjim odstavkom 27. člena ZORR se sredstva zagotavljajo Konzorciju RC Slovenije za obdobje do prve izbire nosilca podpornega okolja skladno s 25. členom ZORR.

Pričakovan rezultat financiranja je 10 subjektov (upravičencev), od tega 8 RC kot nosilcev podpornega okolja rokodelstva (izbrani na javnem pozivu MGTŠ), Konzorcij RC Slovenije in ZDUS, in sicer bodo z njimi sklenjene dvoletne pogodbe. Pogodbena vrednost za posamezno leto za posameznega subjekta bo znašala največ 12 povprečnih letnih bruto mesečnih plač v RS glede na uradni podatek SURS. Skladno z ZORR obseg sredstev za izvajanje nalog v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe.

Kot upravičeni stroški pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva skladno s »Shemo *de minimis* za ZORR« se štejejo stroški dejansko opravljenih delovnih ur, ki jih izvede nosilec podpornega okolja rokodelstva za opravljene naloge na podlagi 4. in 7. točke prvega odstavka 15. člena (rokodelski centri), 2. točke prvega odstavka 16. člena (konzorciji rokodelskih centrov) oziroma 2. točke drugega odstavka 27. člena (Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije) in 2. točke prvega odstavka 17. člena ZORR (Zveza društev upokojencev Slovenije). Maksimalna višina mesečnega financiranja ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe, pri čemer bo konkretna višina financiranja nalog, ki potekajo v okviru priglašene »Sheme *de minimis* za ZORR«, odvisna od opredeljenih nalog (po posameznih točkah) v dvoletnih programih upravičencev. Ocenjujemo, da bo višina financiranja teh nalog (skladno s »Shemo *de minimis* za ZORR«) znašala približno 10% pogodbene vrednosti (v letu 2027 do 30.432,36 EUR in v letu 2028 do 30.432,36 EUR; ni načrtovanega sofinanciranja iz skladov EU).

Izvedene naloge se dokazujejo z opisom realiziranih nalog in drugimi materialnimi dokazili o dejansko izvedenih (realiziranih) nalogah iz programa dela (je kot priloga sestavni del pogodbe o financiranju) ter na podlagi opravljenih ur, ki jih opravi zaposleni (programski vodja, izvajalec nalog ali drugi naziv osebe). Nosilec podpornega okolja rokodelstva skladno s pogodbo o financiranju na MGDŠ izstavi zahtevek za izplačilo na podlagi že opravljenih nalog, navede kazalnike za spremljanje uresničevanja nalog in v specifikaciji k

zahtevku natančno opiše opravljene naloge iz programa dela ter priloži dokazila o opravljenih nalogah (npr. skenirane knjigovodske listine, obračune opravljenih del in storitev ter druga dokazila, povezana z izvajanjem nalog zaposlenega, kot npr. poročilo o delu zaposlenega, potni nalog, zapisnik sestanka, skenirano uradno vabilo in program rokodelske razstave, sejma, prireditve, usposabljanja, delavnice, fotografije z dogodkov, poročila o sodelovanjih v mednarodnih projektih in podobno).

Posamezne naloge, ki jih nosilec izvaja, se določijo v pogodbi sklenjeni z MGDŠ in v programu dela, ki ga RC, Konzorcij RC Slovenije in ZDUS uskladijo z MGDŠ. Obvezna dokazila se posredujejo v preverjanje MGDŠ (skrbniku pogodbe) pred izplačilom javnih upravičenih izdatkov (sredstva se prejemnikom nakažejo v enkratnem znesku po predložitvi in potrditvi posameznega zahtevka za izplačilo).

Nosilec podpornega okolja rokodelstva storitve na trgu nudi rokodelcem brezplačno, pri morebitnem zaračunavanju storitev na trgu povezanih z izvajanjem nalog pa nosilec odšteje strošek za izvajanje nalog, ki se povrne iz poračuna Republike Slovenije na podlagi pogodbe (dokazuje s sprejetim cenikom ali kalkulacijo cen). V kolikor storitev končnim uporabnikom ne zaračuna, poda o tem izjavo. Obseg sredstev za izvajanje nalog v posameznem mesecu ne sme presegati višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji za predhodno leto na dan sklenitve pogodbe.

Kot **neupravičeni stroški** pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva se štejejo stroški, povezani z rokodelskim projektom, ki jih upravičenec prejme na podlagi financiranja ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva skladno z 19. členom ZORR. V primeru financiranja nalog Konzorcija RC Slovenije pa tudi stroški, povezani z izvajanjem nalog na podlagi 15. člena ZORR, ki jih izvaja kot rokodelski center.

Upravičenci morajo omogočiti tehnični, administrativni in finančni **nadzor** nad namensko porabo sredstev skladno s pogodbo. Upravičenec mora MGDŠ in nadzornim organom (revizijskem organu, Računskemu sodišču RS ali drugim organom, ki izvajajo nadzor) predložiti vse dokumente s katerimi bo izkazoval resničnost, pravilnost in skladnost porabe sredstev skladno s pogodbo.

Pomoč ne predstavlja oblike individualne pomoči, namenjene določenim prejemnikom in ni namenjena podjetjem iz točno določenega sektorja.

Do *de minimis* pomoči pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva **ne bodo upravičena podjetja iz sektorjev**:

- primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, opredeljene v členu 5, točki (a) in (b), Uredbe (EU) št. 1379/2013,
- predelave in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, nabavljenih ali danih na trg,
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti,
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
    i. če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
    ii. če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

Pomoč ni namenjena izvozu oz. z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Pomoč ni pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi.

Pri financiranju se upošteva **kumulacija pomoči**, tj.:

- pomoč *de minimis* se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo presegla največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči;
- pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831, se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 717/2014 do ustrezne zgornje meje iz člena 3(2) Uredbe Komisije (EU) št. 2023/2831;

- pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831 se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832.

Veljala bo kumulacija pomoči pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva iz 15., 16. (oziroma 27.) in 17. člena ZORR (na podlagi pogodb) in pri financiranju razvojnih spodbud na področju rokodelstva po postopkih iz 19. člena ZORR. Zneski pomoči iz obeh virov ne bodo smeli preseči 300.000 EUR na enotno podjetje v zadnjem triletnem obdobju.

Dajalec pomoči bo od prejemnika pomoči **pred dodelitvijo sredstev zahteval**:

1. izjavo potencialnega prejemnika v pisni obliki, o vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je že prejel na podlagi te ali drugih uredb *de minimis* v zadnjem triletnem obdobju, ter drugih že prejetih (ali zaprošenih) pomočeh za iste upravičene stroške;
2. izjavo prejemnika v pisni obliki, ali gre za primer pripojenega podjetja ali delitve podjetja (pomembno zaradi kumulacije pomoči), v skladu z 8. in 9. točko 3. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;
3. izjavo prejemnika v pisni obliki, s seznamom vseh podjetij, ki s prejemnikom tvorijo enotno podjetje, v smislu druge točke 2. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;

in zagotovil, da z dodeljenim zneskom pomoči *de minimis*, ne bo presežena zgornja meja *de minimis* pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

Dajalec pomoči bo pisno obvestil prejemnika:

- da je pomoč dodeljena po pravilu *de minimis* v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2831, 15. 12. 2023);
- o znesku *de minimis* pomoči.

Dajalec pomoči bo hranil **evidence** o individualni pomoči *de minimis* 10 let od datuma dodelitve pomoči.

Pomoč *de minimis* ne bo v obliki ugodnega posojila, kapitalskih injekcij, vlaganj kapitala za financiranje tveganja v obliki naložb lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala ali jamstva.

Štelo se bo, da je *de minimis* pomoč dejansko **dodeljena z dnem** sklenitve pogodbe MGDŠ z nosilcem podpornega okolja rokodelstva o financiranju izvajanja nalog iz proračuna Republike Slovenije za posamezno dvoletno obdobje (tj. z dnem podpisa pogodbe s strani obeh pogodbenih strank).

V primerih, da prejemnik pomoči:

- nalog ne izvede,
- nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom,
- ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oz. zavajajoče izjave ter drugih kršitev in nepravilnosti,
- redno ne izplačuje plač/socialnih prispevkov, ali
- da je davčni dolžnik;

bo dajalec pomoči **odstopil od pogodbe**, prejemnik pa bo dolžan vrniti neupravičeno prejeta ali neustrezno izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila sredstev na njegov transakcijski račun do dneva vračila sredstev v državni proračun Republike Slovenije. Če je ravnanje prejemnika namerno, se bo obravnavalo kot goljufija.

3.5 Finančne razvojne spodbude na podlagi 19. člena ZORR

Na podlagi postopka **javnega poziva**, ki je določen v četrtem do devetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati finančne razvojne spodbude za projekte fizičnih oseb, ki delujejo na področju rokodelstva. Sredstva se smejo nameniti rokodelskim projektom (in ne fizičnim osebam kar tako) v višini največ do 10.000 EUR. Postopek javnega poziva pomeni, da lahko oddajo vloge vsi subjekti, našteti v prvi alineji 1. odstavka 13. člena ZORR (rokodelci, upokojenci rokodelci, samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti, nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom). Pri dodeljevanju sredstev za projekte, s katerimi se uresničujejo ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva, se lahko upošteva naziv »priznani rokodelec«.

Na podlagi postopka **neposrednega poziva**, ki je določen v petem do desetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati finančne razvojne spodbude za projekte nosilcev podpornega okolja rokodelstva (namenjene RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR, konzorciju RC iz četrtega odstavka 13. člena ZORR ter nosilcema ZDUS in SEM).

S postopkom **javnega razpisa** bodo na voljo finančne razvojne spodbude, namenjene vsem subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije, in katerih projekti bodo izpolnjevali vnaprej določena merila za ocenjevanje in vrednotenje.

Tabela 5: *Upravičenci do finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR*

UPRAVIČENCI	19. člen ZORR
Fizične osebe, ki delujejo na področju rokodelstva so: • rokodelci, • upokojenci rokodelci, • samostojni podjetniki posamezniki, • samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti, • nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, • posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom.	**Finančne razvojne spodbude:** se dodeljujejo za rokodelske projekte v višini do 10.000 EUR na posameznega prejemnika. **Javni poziv:** poteka po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev **Postopek:** določa četrti do deveti odstavek 19. člena ZORR.
Nosilci podpornega okolja rokodelstva, kot jih določa ZORR so: • RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR, • konzorciji RC, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka 13. čl. ZORR, • ZDUS, • SEM.	**Finančne razvojne spodbude:** so namenjene nosilcem podpornega okolja rokodelstva. **Neposredni poziv:** poteka po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev in po shemi *de minimis.* **Postopek:** določa peti do deseti odstavek 19. člena ZORR.
Subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva: • so vsi subjekti, ki so našteti v prvi in drugi alineji 13. člena ZORR in so fizične ali pravne osebe s sedežem v RS (rokodelske organizacije ne glede na pravno-organizacijsko obliko).	**Finančne razvojne spodbude:** so namenjene oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo na področju rokodelstva. **Javni razpis:** poteka po merilih za ocenjevanje in vrednotenje projektov in shemi *de minimis.* **Postopek:** določa Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1, ki urejajo postopek javnega razpisa za dodeljevanje sredstev, namenjenih oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo.

V proračunu Republike Slovenije za **leto 2025** so se za ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR namenila sredstva v višini 1 mio EUR, in sicer:

- 100.000 EUR za javni poziv, namenjen rokodelcem kot fizičnim osebam (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov),
- 850.000 EUR za javni razpis, pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov),
- 50.000 EUR za izvedbo postopka javnega poziva za fizične osebe in izvedbo postopka javnega razpisa za pravne subjekte, ki ga je za MGTŠ izvedla izvajalska institucija.

V proračunu Republike Slovenije za **leto 2026** so se za ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR namenila sredstva v višini 1 mio EUR, in sicer:

- 200.000 EUR za javni poziv, namenjen rokodelcem kot fizičnim osebam (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov),
- 750.000 EUR za javni razpis, pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov),
- 50.000 EUR za izvedbo postopka javnega poziva za fizične osebe in izvedbo postopka javnega razpisa za pravne subjekte, ki ga bo za MGDŠ izvedla izvajalska institucija.

Sredstva za financiranje ukrepov dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva v višini 1 mio EUR se v **letu 2027 (enako v letu 2028)** namenijo po naslednjem razrezu:

- 200.000 EUR za javni poziv, namenjen rokodelcem kot fizičnim osebam (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov),
- 750.000 EUR za javni razpis, pravnim subjektom, ki delujejo na področju rokodelstva (finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov),
- 50.000 EUR za izvedbo in stroške postopka javnega poziva in postopka javnega razpisa, ki ga bo za MGDŠ izvedla izvajalska institucija.

Tabela 6: Postopki, upravičenci in Namen finančnih razvojnih spodbud, kot določa ZORR

POSTOPEK, UPRAVIČENCI in NAMEN finančnih razvojnih spodbud	Proračunska sredstva
POSTOPEK JAVNI POZIV: poteka po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, skladno z določbami 19. člena ZORR (postopek za MGDŠ izvede izvajalska institucija). **UPRAVIČENCI so rokodelci kot fizične osebe, to so:** • rokodelci, • upokojenci rokodelci, • posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo (ODD), povezano z rokodelstvom, ali • nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom. **NAMEN - finančne razvojne spodbude** je financiranje stroškov dela v povezavi z razvojem rokodelskih izdelkov (po metodologiji za izračun standardnega stroška dela na enoto).	**2027:** 200.000 EUR **2028:** 200.000 EUR
POSTOPEK NEPOSREDNI POZIV: poteka po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, po shemi *de minimis* in skladno z določbami 19. člena ZORR (izvede MGTŠ). **UPRAVIČENCI so nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR:** • RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR, • konzorciji RC, • ZDUS (tržna dejavnost), • SEM (tržna dejavnost). **NAMEN finančne razvojne spodbude** je financiranje upravičenih stroškov povezanih z izdelavo strokovnih projektov s področja rokodelstva (v višini 100%); npr. za financiranje stroškov raziskovalnega, znanstvenega in strokovnega dela.	**2027:** / **2028:** /
POSTOPEK JAVNI RAZPIS: po merilih za ocenjevanje in vrednotenje projektov, po shemi *de minimis* in skladno z določbami Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) (postopek za MGTŠ izvede izvajalska institucija) **UPRAVIČENCI so pravni subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva, razdeljeni v tri sklope:** • **Sklop A:** fizične osebe s sedežem na območju RS (s.p. - samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti);	**2027:** 750.000 EUR **2028:** 750.000 EUR

• **Sklop B:** pravne osebe s sedežem na območju RS (gospodarske družbe, javni ali zasebni zavodi, zadruge, društva, zbornice, druge oblike – tržna dejavnost); • **Sklop C:** nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR (RC, konzorcij RC, ZDUS – tržna dejavnost, SEM – tržna dejavnost, OZS – tržna dejavnost). **NAMEN finančne razvojne spodbude** je financiranje upravičenih stroškov rokodelskih projektov (v višini do 100%), kot je: • **strošek lastnega dela prijavitelja za izvedbo projekta (v poenostavljeni obliki stroška dela, izračunani po metodologiji standardnega stroška na enoto - SSE)**; za dela v zvezi z načrtovanjem, organizacijo, koordinacijo, vodenjem in drugimi aktivnostmi prijavitelja na projektu, ki jih opravi prijavitelj sam kot samozaposlena oseba ali jih opravi oseba, ki je zaposlena pri prijavitelju; • **stroški blaga za izvedbo projekta in stroški storitev sodelujočih partnerjev pri izvedbi projekta (na podlagi verodostojnih listin)**, kot na primer stroški izvedbe projekta, stroški ureditve prostorov ter najema tehnične opreme za izvedbo projekta, stroški promocije projekta, stroški izdelave gradiv s področja rokodelstva, stroški materiala, potrebnega za izdelovanje rokodelskih izdelkov v okviru projekta; • **pavšalna oblika financiranja posrednih stroškov (pavšalna stopnja do 10%)**; za stroške delovanja, režije in druge posredne stroške poslovanja, ki so potrebni za uspešno izvedbo projekta.	

Več o dodeljevanju finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva (na podlagi 19. člena ZORR) v Poglavju 4.

4. FINANČNE RAZVOJNE SPODBUDE ZA ROKODELSTVO

4.1 Okvir javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe v letih 2027 in 2028

Na podlagi postopka javnega poziva, ki je določen v četrtem do devetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati **finančne razvojne spodbude za fizične osebe, ki delujejo na področju rokodelstva,** v višini največ 10.000 EUR za posameznega prejemnika.

MGTŠ je **v letu 2025** pripravil prvi (pilotni) javni poziv »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov v letu 2025«, ki je bil 28. 3. 2025 objavljen v Uradnem listu RS, št. 20/25 (Javne objave), na spletni strani SRRS in spletni strani državne uprave.

Na prvi (pilotni) javni poziv v letu 2025 se je prijavilo 53 prijaviteljev, ki so lahko zaprosili za sredstva do višine 5.000 EUR, pri čemer so se sredstva s pozivom dodelila prvim 22 rokodelcem po vrstnem redu prispetja njihovih vlog (do porabe sredstev). Izbranim 22 upravičencem je bilo iz proračuna RS za leto 2025 odobrenih 98.631,62 EUR sredstev, na podlagi zahtevkov za izplačilo pa 22 končnim upravičencem dodeljenih 94.489,86 EUR sredstev.

Zaradi velikega zanimanja rokodelcev (fizičnih oseb) za sredstva za razvoj in izdelavo rokodelskih izdelkov v letu 2025, se finančne razvojne spodbude v letu 2026 na podlagi »Spremembe programa za rokodelstvo 2025-2026« rokodelcem dodelijo v višini 200.000 EUR.

V letu 2026 je MGTŠ pripravil javni poziv »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih izdelkov v letu 2026«, ki je bil 5. 3. 2026 objavljen na spletni strani SRRS in na spletni strani državne uprave.

Na javni poziv v letu 2026 se je prijavilo 73 prijaviteljev, ki so lahko zaprosili za sredstva do višine 5.000 EUR, pri čemer so se sredstva s pozivom dodelila prvim 48 rokodelcem po vrstnem redu prispetja njihovih vlog (do porabe sredstev). Izbranim 48 upravičencem je bilo iz proračuna RS za leto 2026 odobrenih 199.987,82 EUR sredstev.

Tabela 7: *Evalvacija javnih pozivov za rokodelce kot fizične osebe v letih 2025 in 2026*

Javni poziv	2025	2026
Datum objave	28. 3. 2025	5. 3. 2026
Upravičenci	fizične osebe, ki ne opravljajo dejavnosti	fizične osebe, ki ne opravljajo dejavnosti
Višina razpoložljivih sredstev	100.000 EUR	200.000 EUR
Tek pozivnega roka	od 7. 4. 2025 do 6. 5. 2025	od 11.3. 2026 do 13. 4. 2026
Obdobje koriščenja	z dnem oddaje vloge do 1. 10. 2025	z dnem oddaje vloge do 1. 10. 2026
Zaprošena sredstva	201.645,83 EUR	314.851,19 EUR
Število oddanih vlog	53	73
Odobrena sredstva upravičencem (na podlagi vlog)	98.631,30 EUR	199.987,82 EUR
Število odobrenih vlog	22	48
Razporeditev po regijah	Koroška 51% Osrednjeslo. 15% Podravska 7% Gorenjska 5% Pomurska 5% Savinjska 5% Obalno-kraška 5% Jugovzh. Slo. 4% Goriška 3%	Koroška 31,5% Jugovzhodna Slovenija 16,1% Osrednjeslo. 8,7% Pomurska: 7,2% Savinjska 9,2% Podravska 5,6% Obalno-kraš. 6,6% Goriška 6,0% Gorenjsk: 3,2% Primorsko-notranjska: 1,2% Posavska 2,5% Zasavska 2,1%
Število končnih upravičencev oz. število realiziranih rokodelskih izdelkov	22	še ni podatka
Dodeljena sredstva upravičencem (na podlagi zahtevkov)	94.489,86 EUR	še ni podatka

Namen javnih pozivov je spodbuditi fizične osebe, ki delujejo na področju rokodelstva (rokodelce), k razvoju in izdelavi novih rokodelskih izdelkov ter s tem spodbuditi razvoj podjetništva na področju rokodelstva.

Cilj javnih pozivov je ohranjanje in razvoj rokodelstva ter spodbujanje vstopa rokodelcev v podjetništvo na področju rokodelstva, kar bo doseženo z dodeljevanjem finančnih razvojnih spodbud v obliki financiranja stroškov dela v povezavi z razvojem in izdelavo rokodelskih izdelkov.

Predmet javnega poziva v letu 2027 (enako v letu 2028) bo financiranje stroškov dela v povezavi z razvojem rokodelskega izdelka, na podlagi metode standardnega stroška na enoto. Posamezen rokodelski izdelek bo moral biti povezan z rokodelsko panogo (te so določene s Pravilnikom o določitvi rokodelskih panog, Uradni list RS, št. 118/23 in 55/25). Upravičenec bo na posameznem javnem pozivu lahko kandidiral z eno vlogo oziroma z enim projektom (rokodelskim izdelkom).

Upravičenci bodo fizične osebe, ki delujejo na področju rokodelstva in ne opravljajo dejavnosti ter imajo stalno prebivališče na območju Republike Slovenije:

- rokodelec,
- upokojenec rokodelec,
- posameznik, ki opravlja osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom,
- nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom.

Obdobje razpoložljivosti sredstev za javni poziv bo obsegalo eno proračunsko leto (posebej za leto 2027 in posebej za 2028), v ocenjeni višini 200.000 EUR/letno.

Kazalniki rezultatov (učinkov) po javnem pozivu bodo:

- število upravičencev, ki prejmejo sredstva,
- znesek dodeljenih sredstev,
- število rokodelskih projektov, izbranih na javnem pozivu.

Pričakovan rezultat je financiranje razvoja in izdelave 50 rokodelskih izdelkov (upravičencev) v višini do 5.000 EUR. Pri izračunu je upoštevano, da ne bodo vse vloge prijaviteljev oddane v maksimalni vrednosti 5.000 EUR, temveč bo odobrenih tudi nekaj vlog manjših vrednosti.

Sredstva se bodo dodeljevala **na podlagi metode standardnega stroška na enoto za stroške dela** v povezavi z razvojem rokodelskega izdelka (metodologijo bo sprejel MGDŠ).

Metoda poenostavljenega obračunavanja stroškov se uvede predvsem zato, da se **zmanjša administrativna obremenitev rokodelcev**. Ni namreč smiselno, da administrativno delo rokodelcem, predvsem pri manjših projektih, vzame več časa, kot izvajanje samega projekta.

Upravičencem (rokodelcem kot fizičnim osebam) se s tem poenostavi način poročanja in poenostavi kontrolo stroška dela pri financerju. Upravičencem se na tak način zniža tudi administrativne stroške, predvsem v delu, ki se nanaša na dokazovanje finančne višine stroškov.

Z uporabo te metode se zmanjša tudi administrativno breme pri vodenju postopka s strani financerja. Gre za veliko poenostavitev sistema izvajanja in zmanjšanje administrativnega bremena ter večjo usmerjenost k doseganju ciljev politike ter učinkovitejši in pravilnejši rabi sredstev. Pri projektih, za katere se stroški prijavljajo s poenostavljenim obračunavanjem, je manjša tudi verjetnost napak.

Kot projekt se šteje razvoj rokodelskega izdelka, in sicer **število lastno opravljenih ur upravičenca (rokodelca) za razvoj in izdelavo rokodelskega izdelka**. Maksimalna vrednost projekta (število ur) bo lahko z javnim pozivom omejena.

Rokodelec bo opravljene ure dokazoval z:

- **evidenco o opravljenih urah za razvoj in izdelavo rokodelskega izdelka** (po posamezni vrsti del, npr. za iskanje zamisli in idejnih zasnov, priprave na izdelavo, načrti in skice, študije izvedljivosti in izboljšanja koncepta izdelka, določitev oblike, barve, dimenzije, konstrukcije in embalaže, spremljajoča besedila k izdelku, analize materialov, testne izdelave oblikovnih različic izdelka, študije realnosti koncepta, digitalne analize, testiranje izdelka, preučitev možnosti prodaje rokodelskega

izdelka, določitev ciljne skupine kupcev, oblikovanje cene rokodelskega izdelka, pričakovani zaslužek, konkurenti, načini distribucije in dostave, prodajnih poti (tržnice, sejmi, trgovine, spletne trgovine), načini oglaševanja, povezano oglaševanje z drugimi rokodelci in rokodelskimi organizacijami, pospeševanje prodaje, poprodajne storitve za kupce, pridobivanje informacij o pravnoorganizacijskih oblikah in načinih opravljanja dejavnosti, priglasitvi osebnega dopolnilnega dela, statusa s.p., registracije dejavnosti, načinih vodenja poslovnih knjig in evidenc, izdajanja računov, obračunavanja davkov in prispevkov ter podobno povezano z vstopom v podjetništvo; opomba: ne nujno vsi našteti primeri),

- **projektno mapo** z dokazili in pisnim poročilom o številu opravljenih ur za razvoj in izdelavo rokodelskega izdelka (po posameznih fazah postopka izdelave),

- **z enim primerom končno izdelanega rokodelskega izdelka** (in fotografijami).

Za izhodišče pri opredelitvi višine stroška lastno opravljenih ur rokodelca se bo uporabila **povprečna letna bruto plača v Republiki Sloveniji** (glede na zadnji uradno objavljeni podatek Statističnega urada RS).

Povprečna mesečna bruto plača za leto 2025 je znašala 2.536,03 EUR (zadnji uradno objavljeni podatek Statističnega urada RS z dne 20. 2. 2026). Podatek je povprečni mesečni znesek za obdobje od januarja do decembra opazovanega leta, izplačan zaposlenim pri pravnih osebah za delo v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem od polnega delovnega časa, in za nadure, ter nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca.

Ob upoštevanju efektivnih 174 delovnih ur v mesecu znaša izračun standardnega stroška na uro:

2.536,03 EUR / 174 ur = 14,57 EUR na uro.

Skladno z zgornjimi ugotovitvami bi znašal **standardni strošek za financiranje stroškov dela v povezavi z razvojem rokodelskega izdelka** 14,57 EUR na uro. Izračunani standardni strošek za financiranje stroškov dela se lahko v naslednjih letih spremeni oziroma se določi v javnem pozivu glede na zadnji uradno objavljeni podatek SURS.

Izračun stroškov dela temelji na uporabi uradnega statističnega podatka in je resničen, preverljiv, nediskriminatoren ter sledi načelu zmanjševanja administrativnih bremen.

Upravičenci bodo **izvzeti področja pravil državnih pomoči**, ker gre za fizične osebe (npr. rokodelce, upokojence rokodelce), ki ne izvajajo gospodarskih dejavnosti, oziroma gre za posameznike, ki opravljajo osebno dopolnilno delo (ODD), povezano z rokodelstvom kot dopolnilno obliko dela fizičnih oseb (ne delujejo kot podjetja v smislu konkurenčnega prava). Nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji in imajo formalno gospodarskopravno obliko izvajanja dejavnosti, zato se obravnavajo kot gospodarski subjekti, vendar pa so izvzeti iz *de minimis*, ker se šteje da opravljajo rokodelstvo kot obliko predelovalne dejavnost na kmetiji v podporo dopolnilni dejavnosti in ne gre za obliko pridelovalne oziroma primarne kmetijske proizvodnje.

Upravičenci (tj. rokodelci, upokojenci rokodelci) bodo s prejetjem sredstev na podlagi javnega poziva postali **zavezanci za dohodnino**. Sredstva se bodo upoštevala pri napovedi za odmero dohodnine v skladu z določbami Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo in nasl. spremembe) in Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo in nasl. spremembe). Prejeta sredstva se bodo za te fizične osebe štela kot dohodki, od katerih se plačuje dohodnina (šifra 1230 - Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja). Obveznost poročanja o davčnih odtegljajih ob izplačilu sredstev fizičnim osebam bo imel izplačevalec sredstev (z obrazcem REK-O). Izplačevalec bo prejemniku nakazal neto znesek.

Ostalim upravičencem (tj. posameznikom, ki opravljajo **osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom** (ODD) ter nosilcem dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom) se bodo prejeta sredstva **štela v davčno osnovo za davek od dohodka iz dejavnosti**. Prejemniki bodo za prejeta sredstva imeli sami obveznost izračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja pri Finančni upravi RS. Prejeta sredstva se bodo navedenim upravičencem štela kot subvencija, ki se vključuje v davčno osnovo davka od dohodka iz dejavnosti. V tem primeru bo imel prejemnik obveznost oddati napoved za odmero davka od dohodka iz dejavnosti, obdavčitev dohodka iz dejavnosti pa bo odvisna od njegovega načina ugotavljanja davčne osnove. Izplačevalec bo prejemniku nakazal bruto znesek.

Skladno s tretjim odstavkom 3. člena ZORR se lahko naziv »priznani rokodelec« upošteva pri dodeljevanju sredstev za projekte, s katerimi se uresničujejo ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva. V javnem pozivu bodo **fizične osebe izkazovale svoje reference s področja rokodelstva z dokazili**, na primer z:

- listino OZS, da ima pridobljen naziv »priznani« rokodelec na podlagi ZORR,
- listino OZS, da je imetnik certifikata »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija« na podlagi 15. člena Obrtnega zakona (tj. mnenje ali certifikat OZS, da je prijavitelj izdelovalec predmetov domače in umetnostne obrti),
- certifikatom za rokodelski izdelek, pridobljenim na podlagi 9. člena ZORR.

Postopek za izvedbo javnega poziva je določen v četrtem do devetem odstavku 19. člena ZORR. Vloge se bodo obravnavale po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev.

MGDŠ bo pripravil dokument identifikacije programskega projekta - DIIP, sklep o potrditvi DIIP ter vlogo Mferac za uvrstitev programskega projekta »Razvojne spodbude za rokodelske izdelke 2027« v Načrt razvojnih programov (NRP 2027-2030). Po enakem postopku se v NRP 2028-2031 uvrsti programski projekt, ki se bo izvajal v letu 2028.

Zapisano v tem poglavju predstavlja le **okvir javnega poziva**. Konkretni pogoji, ki jih bodo morali izpolnjevati projekti in prijavitelji ter merila za določitev višine sredstev upravičencem bodo določeni v javnem pozivu oziroma pozivni dokumentaciji, ki bo javno objavljena in dostopna na spletnih straneh izvajalca javnega razpisa in državne uprave.

4.2 Okvir neposrednega poziva za nosilce podpornega okolja rokodelstva

Na podlagi postopka neposrednega poziva, ki je določen v petem do desetem odstavku 19. člena ZORR, se smejo dodeljevati **finančne razvojne spodbude za projekte nosilcev podpornega okolja rokodelstva**.

Upravičenci do sredstev (prijavitelji na neposredni poziv) bodo:

- RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR,

- konzorcij RC iz četrtega odstavka 13. člena ZORR,
- ZDUS in
- SEM.

Predmet neposrednega poziva bo 100% financiranje upravičenih stroškov za izdelavo strokovnih projektov s področja rokodelstva, s ciljem zagotoviti strokovne podlage za izvajanje ukrepov ohranjanja in razvoja rokodelstva. Primeri tovrstnih strokovnih rokodelskih projektov so:

- strokovne, statistične in vsebinske analize s področja rokodelstva,
- strategije in drugi dokumenti razvoja rokodelstva na nacionalni ravni.

Postopek za izvedbo neposrednega poziva je določen v četrtem do desetem odstavku 19. člena ZORR. Vloge se bodo obravnavale po vrstnem redu prispetja popolnih vlog do porabe sredstev, po pravilih državnih pomoči (shemi *de minimis*, instrument pomoči: A1 - dotacije). Štelo se bo, da je pomoč *de minimis* dejansko podeljena z dnem nakazila sredstev na TR upravičenca oziroma bo to določeno s pogodbo, ki bo sklenjena z upravičencem.

Kot **upravičeni stroški** se bodo šteli stroški raziskovalnega, znanstvenega in strokovnega dela (npr. stroški raziskav in priprav, znanstveno, raziskovalno in strokovno delo, honorarji izvajalcev ter drugi stroški storitev, povezanih s strokovnim projektom, na primer stroški za razvoj in vzdrževanje storitev informacijske tehnologije, neposredno povezane s projektom).

Ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud za strokovne projekte s področja rokodelstva na podlagi neposrednega poziva **predstavlja državno pomoč po pravilu *de minimis***. Strokovni projekti predstavljajo izvajanje gospodarske dejavnosti za naslednje nosilce podpornega okolja rokodelstva:

- RC, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR,
- konzorcij RC iz četrtega odstavka 13. člena ZORR,
- ZDUS (strokovni projekti se štejejo kot izvajanje tržne dejavnosti),
- SEM (strokovni projekti, ki se štejejo kot izvajanje tržne dejavnosti in ne kot izvajanje javne službe).

Zapisano v tem poglavju predstavlja le **okvir** neposrednega poziva. Konkretni pogoji, ki jih bodo morali izpolnjevati projekti ter merila za določitev višine sredstev upravičencem bodo določeni v neposrednem pozivu oziroma pozivni dokumentaciji, ki bo javno objavljena in dostopna na spletnih straneh izvajalca javnega razpisa in državne uprave.

4.3 Okvir javnega razpisa za pravne subjekte, ki delujejo na področju rokodelstva v letih 2027 in 2028

S postopkom javnega razpisa se bodo dodeljevale **finančne razvojne spodbude, namenjene subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije**, in katerih projekti bodo izpolnjevali vnaprej določena merila za ocenjevanje in vrednotenje.

MGTŠ je **v letu 2025** pripravil prvi (pilotni) javni razpis »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov v letu 2025«, ki je bil 18. 4. 2025 objavljen v Uradnem listu RS, št. 26/25 (Javne objave), na spletni strani SRRS in na spletni strani državne uprave.

Na prvi (pilotni) javni razpis se je prijavilo 49 prijaviteljev, sredstva so bila dodeljena 32 prijaviteljem, ki so oddali pravočasne in popolne vloge. Na razpisanih 850.000 EUR sredstev je bilo 32 upravičencem iz proračuna RS za leto 2025 odobrenih 488.655,79 EUR sredstev, na podlagi zahtevkov za izplačilo pa 30 končnim upravičencem dodeljenih 428.738,35 EUR sredstev.

Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov so se v letu 2026 na podlagi »Spremembe programa za rokodelstvo 2025-2026« dodelile pravnim subjektom v višini 750.000 EUR.

V letu 2026 je MGTŠ pripravil javni razpis »Finančne razvojne spodbude za razvoj rokodelskih projektov v letu 2026«, ki je bil 13. 3. 2026 objavljen na spletni strani SRRS in na spletni strani državne uprave.

Na drugi javni razpis se je prijavilo 118 prijaviteljev, sredstva so bila dodeljena 57 prijaviteljem, ki so oddali pravočasne in popolne vloge ter so bili ocenjeni z najvišjim številom točk. Na razpisanih 750.000 EUR sredstev je bilo 57 izbranim upravičencem iz proračuna RS za leto 2026 odobrenih 719.801,95 EUR sredstev.

Tabela 8: *Evalvacija javnih razpisov za pravne subjekte v letih 2025 in 2026*

Javni razpis	2025	2026
Datum objave javnega razpisa	18. 4. 2025	13. 3. 2026
Upravičenci	Sklop A – s.p. in samozaposleni v kulturi Sklop B – podjetja raznih pravnoorganizacijskih oblik Sklop C – nosilci podpornega okolja rokodelstva	Sklop A – s.p. in samozaposleni v kulturi Sklop B – podjetja raznih pravnoorganizacijskih oblik Sklop C – nosilci podpornega okolja rokodelstva
Višina razpoložljivih sredstev	850.000 EUR	750.000 EUR
Višina razpisanih sredstev (po sklopih)	Sklop A do 120.000 EUR Sklop B do 400.000 EUR Sklop C do 330.000 EUR	Sklop A do 210.000 EUR Sklop B do 300.000 EUR Sklop C do 240.000 EUR
Višina upravičenih stroškov (po sklopih)	Sklop A do 10.000 EUR Sklop B do 20.000 EUR Sklop C do 30.000 EUR	Sklop A do 10.000 EUR Sklop B do 15.000 EUR Sklop C do 20.000 EUR
Tek razpisnega roka	25. 4. - 26. 5. 2025	1. rok: 25. 3. – 8. 4. 2026 2. rok: 8. 4. – 22. 4. 2026
Obdobje koriščenja	z dnem oddaje vloge do 1. 10. 2025	z dnem oddaje vloge do 1. 10. 2026
Višina zaprošenih sredstev	654.360,79 EUR	1.351.401,80 EUR
Višina zaprošenih sredstev po sklopih	sklop A - 136.314,99 EUR sklop B - 288.688,76 EUR sklop C - 229.357,04 EUR	sklop A - 419.937,74 EUR sklop B – 718.167,72 EUR sklop C – 213.296,34 EUR
Število oddanih vlog	49	118
Število zavrnjenih in zavrženih vlog	17	61
Odobrena sredstva upravičencem (na podlagi vlog)	654.360,79 EUR	719.801,95 EUR

Število izbranih upravičencev	32	57
Število izbranih upravičencev (po sklopih)	sklop A – 8 sklop B – 14 sklop C – 10	sklop A – 24 sklop B – 22 sklop C – 11
Odobrena sredstva upravičencem (na podlagi vlog, po sklopih)	Sklop A 136.314,99 EUR Sklop B 288.688,76 EUR Sklop C 229.357,04 EUR	Sklop A 210.000,00 EUR Sklop B 300.000,00 EUR Sklop C 209.801,95 EUR
Regijska razporeditev	Osrednjeslovenska 27 % Pomurska 18 % Koroška 14 % Jugovzhodna Slovenija 13 % Gorenjska 12 % Podravska 7 % Savinjska 6 % Primorsko-notranjska 2% Obalno-kraška 1 %	Gorenjska 12 % Goriška 3 % Jugovzhodna Slovenija 16 % Koroška 13 % Obalno-kraška 4 % Osrednjeslovenska 21 % Podravska 9 % Pomurska 8 % Primorsko-notranjska 3 % Savinjska 9 % Zasavska 2 %
Dodeljena sredstva upravičencem (na podlagi zahtevkov, po sklopih)	Sklop A 56.231,36 EUR Sklop B 213.722,40 EUR Sklop C 218.856,79 EUR	še ni podatka
Število končnih upravičencev oz. število realiziranih rokodelskih projektov	30	še ni podatka
Dodeljena sredstva upravičencem (na podlagi zahtevkov)	428.738,35 EUR	še ni podatka

Predmet javnega razpisa v letu 2027 (enako v letu 2028) bo sofinanciranje upravičenih stroškov projektov s področja rokodelstva, ki bodo usmerjeni v ohranjanje in razvoj rokodelstva ter prenos rokodelskega znanja, spretnosti in veščin.

Namen javnega razpisa v letu 2027 (enako v letu 2028) bo ohranjanje in razvoj rokodelstva, na način da se spodbudi fizične in pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije k razvoju projektov s področja rokodelstva ter s tem spodbudi razvoj podjetništva na področju rokodelstva.

Cilj javnega razpisa bo dvig ponudbe projektov s področja rokodelstva, ki bodo usmerjeni v ohranjanje in razvoj rokodelstva ter prenos rokodelskega znanja, spretnosti in veščin.

Obdobje razpoložljivosti sredstev za javni razpis bo obsegalo eno proračunsko leto (posebej za leto 2027 in posebej za 2028), v ocenjeni višini 750.000 EUR/letno.

Pričakovani rezultat javnega razpisa v letu 2027 (enako v letu 2028) bo sofinanciranje 53 rokodelskih projektov v posameznem letu, po posameznih sklopih:

- 210.000 EUR za Sklop A (fizične osebe s sedežem v RS) - za 21 projektov v vrednosti do 10.000 EUR upravičenih stroškov,
- 300.000 EUR za Sklop B (pravne osebe s sedežem v RS) – za 20 projektov v vrednosti do 15.000 EUR upravičenih stroškov.
- 240.000 EUR za Sklop C (nosilci podpornega okolja rokodelstva) – za 12 projektov do 20.000 EUR upravičenih stroškov.

Kazalniki rezultatov (učinkov) po javnem razpisu bodo:

- število upravičencev, ki prejmejo sredstva,
- znesek dodeljenih sredstev,
- število rokodelskih projektov, izbranih na javnem razpisu.

Postopek za izvedbo javnega razpisa bo postopek, ki je določen v 3. odstavku 19. člena ZORR, tj. skladno z določbami Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZZrID-A), ki urejajo postopek javnega razpisa za dodeljevanje sredstev, namenjenih oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo.

Upravičenci do sredstev (prijavitelji na javni razpis) so skladno z določbo tretjega odstavka 19. člena ZORR tisti subjekti iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije:

- fizične osebe s sedežem na območju Republike Slovenije:

- samostojni podjetniki posamezniki (s.p.),
- samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti,
- rokodelske organizacije - pravne osebe ne glede na pravnoorganizacijsko obliko:
  - gospodarske družbe,
  - javni ali zasebni zavodi,
  - zadruge,
  - društva,
  - zbornice,
  - druge oblike.

Upravičenci do sredstev bodo razdeljeni v naslednje sklope:

- **Sklop A: fizične osebe s sedežem na območju RS** (s.p. - samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti), iz prve alineje prvega odstavka 13. člena ZORR,
- **Sklop B: pravne osebe s sedežem na območju RS, ne glede na pravnoorganizacijsko obliko** (gospodarske družbe, javni ali zasebni zavodi, zadruge, društva, zbornice, druge oblike), iz druge alineje prvega odstavka 13. člena ZORR,
- **Sklop C: nosilci podpornega okolja rokodelstva**, to so: rokodelski centri, ki izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 13. člena ZORR (teh je trenutno 8), konzorciji rokodelskih centrov iz četrtega odstavka 13. člena ZORR (trenutno 1), ZDUS, SEM in OZS (skupaj 12 nosilcev).

Izraz rokodelski projekt se nanaša na zaokroženo vsebinsko enoto s področja rokodelstva, ki jo subjekt (prijavitelj) organizira samostojno (je nosilec projekta) in projekt izvede bodisi samostojno ali v sodelovanju z drugimi subjekti.

Rokodelski projekt:

- je povezan z rokodelsko panogo, ki je določena s Pravilnikom o določitvi rokodelskih panog (Uradni list RS, št. 118/23 in 55/25),

- ima učinek prenosa rokodelskega znanja, spretnosti in veščin,
- je širše dostopen zainteresirani javnosti (članstvo v organizaciji ni pogoj za dostop, omogočati se mora vključenost vsakemu, ki za to izkaže interes),
- je izveden na območju Republike Slovenije ter izpolnjuje druge pogoje, določene z javnim razpisom.

Kot rokodelski projekti se bodo primeroma šteli:

- **projekti neformalnega usposabljanja s področja rokodelstva s ciljem prenosa rokodelskih znanj**, kot na primer rokodelske delavnice, rokodelski tečaji, rokodelski tabori, rokodelski krožki v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, šole v naravi na temo rokodelstva, poletne šole na temo rokodelstva,
- **predstavitve s področja rokodelstva s ciljem prenosa rokodelskih znanj**, kot na primer predstavitve in promocije rokodelcev, rokodelskih izdelkov ali rokodelskih panog ter druge predstavitve rokodelskih vsebin na sejmih, festivalih, prireditvah, dogodkih, razstavah in tržnicah, brošure, zloženke, letaki, reportaže, predstavitve v živo, dnevi odprtih vrat, razni nastopi oddaje, prispevki in druge podobne predstavitve s področja rokodelstva,
- **strokovna srečanja na temo ohranjanja in razvoja rokodelstva s ciljem prenosa rokodelskih znanj**, kot na primer konference, okrogle mize, seminarji.

Za **rokodelski projekt** se ne štejejo na primer: mednarodni projekti financirani s sredstvi EU, projekti s področja turizma in kmetijstva, turistični produkti, kmetijska pridelava in ribištvo, projekti LAS (lokalnih akcijskih skupin), projekti razvoja podeželja, izvajanje formalnih izobraževalnih programov, muzejska dejavnost, etnološko in antropološko delo s področja varovanja nesnovne kulturne dediščine, restavratorska in konservatorska dela, podjetniško svetovanje in podobno.

Prijavitelji bodo na javnem razpisu lahko kandidirali z več vlogami oziroma z več posameznimi rokodelskimi projekti. V javnem razpisu bo lahko določeno, da se posameznemu vlagatelju odobri največ ena vloga v posameznem letu. Vloge vlagateljev, ki bodo izpolnjevale vse pogoje, določene v javnem razpisu, se bodo

ocenjevale (točkovale) po vnaprej določenih merilih za ocenjevanje in vrednotenje rokodelskih projektov.

Javni razpis lahko vsebuje prag števila točk, nad katerim bo odobreno sofinanciranje, in prag razpoložljivosti proračunskih sredstev za financiranje (npr. do 1 mio EUR/letno).

V javnem razpisu bodo vnaprej določena **merila za ocenjevanje in vrednotenje rokodelskih projektov** prijaviteljev, ki se bodo nanašala na:

- vključenost rokodelcev ali rokodelskih organizacij pri izvedbi projekta,
- izvajalski potencial za izvedbo projekta (reference prijavitelja s področja rokodelstva),
- vsebinski vidiki projekta.

Kot **upravičeni stroški** se bodo šteli tisti stroški, ki bodo neposredno povezani s projektom, kot na primer:

- **strošek lastnega dela prijavitelja za izvedbo projekta (v poenostavljeni obliki stroška dela, izračunani po metodologiji standardnega stroška na enoto - SSE)**; za dela v zvezi z načrtovanjem, organizacijo, koordinacijo, vodenjem in drugimi aktivnostmi prijavitelja na projektu, ki jih opravi prijavitelj sam;
- **stroški blaga za izvedbo projekta in stroški storitev sodelujočih partnerjev pri izvedbi projekta (na podlagi verodostojnih listin)**, kot na primer stroški izvedbe projekta, stroški ureditve prostorov ter najema tehnične opreme za izvedbo projekta, stroški promocije projekta, stroški izdelave gradiv s področja rokodelstva, stroški materiala, potrebnega za izdelovanje rokodelskih izdelkov v okviru projekta;
- **pavšalna oblika financiranja posrednih stroškov (pavšalna stopnja do 10%)**; za stroške delovanja, režije in druge posredne stroške poslovanja, ki so potrebni za uspešno izvedbo projekta.

Kot lastna dela upravičenca za izvedbo rokodelskega projekta bi se štela le lastno opravljena dela, izvedena s strani upravičenca samega (samozaposleni) ali zaposlenih oseb pri upravičencu, in sicer dela v zvezi z načrtovanjem,

organizacijo, koordinacijo, vodenjem in drugimi aktivnostmi upravičenca na samem projektu in so potrebna za uspešno izvedbo rokodelskega projekta.

Vrednost SSE (v EUR na uro) se bo opredelila po metodologiji, ki jo bo sprejel MGDŠ za posamezni javni razpis, ter bo temeljila na zadnjem uradno objavljenem podatku Statističnega urada RS o povprečni letno bruto plači v Republiki Sloveniji, ob upoštevanju efektivnih 174 delovnih ur v mesecu. Pri tem gre za povprečni mesečni znesek za obdobje od januarja do decembra opazovanega leta, ki je izplačan zaposlenim pri pravnih osebah za delo v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem od polnega delovnega časa, in za nadure, ter nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca.

Primer izračuna vrednosti SSE:

2.536,03 EUR / 174 ur = 14,57 EUR na uro ~ zaokroženo na dve decimalki

(opomba: izračun glede na zadnji uradno objavljeni podatek SURS o povprečni letni bruto plači v RS, ki je za leto 2025 znašala 2.536,03 EUR)

Izračunano vrednost poenostavljene oblike stroška bo upravičenec določil na način, da število lastno opravljenih ur dela za izvedbo rokodelskega projekta v obdobju upravičenosti pomnoži z vrednostjo standardnega stroška na enoto (SSE).

V posameznem javnem razpisu se lahko določi, da sme upravičenec uveljavljati stroške po poenostavljeni obliki le v primeru, da hkrati uveljavlja tudi minimalni obseg (v EUR) upravičenih stroškov rokodelskega projekta za blago in storitve zunanjih izvajalcev na podlagi verodostojnih listin. Upravičenec torej ne bi smel uveljavljati izključno le stroškov po poenostavljeni obliki.

V posameznem javnem razpisu se lahko določi, da sme upravičenec uveljavljati stroške po poenostavljeni obliki posrednih stroškov. Ti stroški bi predstavljali obseg stroškov delovanja, režije in drugih stroškov poslovanja in bi se v posameznem javnem razpisu določila na način, da bi se posamezna vrednost in vrsta upravičenih stroškov, povezanih s projektom, pomnožila s pavšalno stopnjo v % deležu, določeno v javnem razpisu. Kot dokazilo o nastanku posrednih upravičenih stroškov pri izvajanju projekta, bi moral upravičenec predložiti obračun pavšalnega financiranja posrednih stroškov, dodatnih utemeljitev oz. dokazil se od upravičencev ne bi zahtevalo.

Primer izračuna pavšala:

> *pavšalno financiranje posrednih stroškov v višini 10% glede na skupno vrednost stroškov za blago in storitve sodelujočih partnerjev pri izvedbi projekta (na podlagi verodostojnih listin) = 9.000 EUR * 0,1 = pavšal 900 EUR/projekt*

Kot **neupravičeni stroški** se bodo lahko šteli, primeroma:

- davek na dodano vrednost, davki, prispevki, dajatve, carine, takse in pristojbine (državne in občinske), razen bruto honorarji aktivno sodelujočih,
- stroški, ki se prijavitelju povrnejo iz proračuna Republike Slovenije za izvajanje nalog skladno s 14., 15., 16.,17. in 27. členom ZORR,
- stroški zaposlitev oziroma II. bruto plača zaposlenega(ih) pri prijavitelju,
- stroški storitev zunanjih izvajalcev, ki se nanašajo na organizacijo, koordinacijo in vodenje projekta, katere opravi prijavitelj sam kot vodilni partner,
- stroški dnevnic, poti, goriva, stroški, povezani z gostinstvom, kot na primer prehrana in pijača kot pogostitev udeležencev in sodelujočih partnerjev pri projektu, stroški namestitev in nočitev (razen stroški za udeležence, ki so mlajši od 18 let),
- stroški nakupa novih ali rabljenih strojev, naprav, opreme, orodja, mehanizacije, pohištva, prevoznih sredstev in podobnih investicij,
- oprema, katere posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu ne presega 500 EUR in se v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi izkazuje skupinsko kot drobni inventar ali kot opredmeteno osnovno sredstvo (npr. lončarska vretena, peči, šivalni stroji, mizarske žage, računalniki, prenosniki, tablice, mobilni telefoni),
- naložbe ali investicije v neopredmetena sredstva, ki nimajo finančne ali fizične oblike (patenti, licence ali druga intelektualna lastnina),
- stroški storitev in drobnega inventarja, ki so namenjeni za tekoče poslovanje (zajeto v pavšalu),
- najemnina poslovnih prostorov,
- gradbeni stroški, kot na primer gradnja poslovnega prostora, nakup zemljišč, betoniranje, komunalna opremljenost,

- stroški članarin,
- stroški, povezani s kmetijstvom kot primarno pridelavo, kot na primer stroški rastlinske pridelave, živinoreje, gozdarstva, lesarstva,
- stroški, povezani z restavratorskimi, konservatorskimi deli, izdelovanjem replik,
- stroški podjetniškega svetovanja, kot na primer storitve podjetniškega informiranja, svetovanja, usposabljanja,
- bančni, zavarovalniški in drugi stroški, kot na primer posojila (tudi obresti), zavarovanja, garancij, lizingi, stroški predfinanciranja, avansi in predplačila.

Do financiranja se bodo štele **upravičene aktivnosti** (stroški oziroma izdatki rokodelskih projektov upravičencev) **v obdobju upravičenosti izdatkov upravičencev**, na primer od datuma oddaje vloge na javni razpis (1. 2. 2027) do zaključka razpisa (1. 10. 2027). **Obdobje upravičenosti javnih izdatkov** se bo zaključilo z 31. 12. 2027.

Trženje (so)financiranih rokodelskih projektov (njihova prodaja in zaračunavanje na trgu), ter iz njih izhajajočih storitev ali rokodelskih izdelkov, bo dovoljena. Z vidika veljavnih pravil na področju pomoči »*de minimis*« ne obstajajo omejitve za upravičence (prejemnike) pomoči glede trženja (prodaje) rokodelskih projektov, katerim so bila na podlagi javnega razpisa dodeljena sredstva pomoči po pravilu »*de minimis*« oziroma omejitve glede zaračunavanja iz sofinanciranega projekta izhajajočih storitev. Na primer, pri sofinanciranem projektu kot je razvoj rokodelske delavnice lahko upravičenec tudi zaračuna ceno delavnice udeležencem; pri sofinanciranem projektu kot je predstavitev rokodelca na svoji stojnici v okviru rokodelskega sejma, ta upravičenec lahko hkrati tudi prodaja svoje rokodelske izdelke na tej stojnici; pri sofinanciranem projektu kot je izdelava priročnika o rokodelski panogi lahko upravičenec izvode priročnika prodaja po tržni ceni; pri sofinanciranem projektu kot je razvoj novega rokodelskega izdelka se lahko ta izdelan kos in vsi na ta način nadalje izdelani kosi tudi prodajajo.

Javni razpis na področju rokodelstva bo v okvirih splošnega načela dodeljevanja pomoči po pravilu *de minimis*, kar pomeni, da skupni znesek pomoči, dodeljen **enotnemu[2] podjetju na podlagi pravila *de minimis* ne bo smel presegati**

[2] »Enotno podjetje« pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:
a) eno podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja,

300.000 EUR v zadnjem triletnem obdobju, ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

Višina financiranja upravičenih stroškov bo lahko omejena z višino zneska v EUR za posamezen projekt, na primer načrtovana višina sofinanciranja upravičenih stroškov posameznega projekta bo morala znašati vsaj 1.000 EUR/projekt ter največ 20.000 EUR/projekt (odvisno od sklopov A, B in C) in bo določena v deležu 100% upravičenih stroškov projekta, razen pri strošku lastnega dela za izvedbo rokodelskega projekta (izračunanem po metodi standardnega stroška na enoto - SSE), kjer bo višina upravičenih stroškov omejena v vrednosti ter pri pavšalni obliki stroška, kjer bi bila višina upravičenih stroškov določena v % deležu.

Javni razpis lahko določi pogoj doseganja minimalne višine upravičenih stroškov in če se tekom izvajanja projekta izkaže, da upravičeni stroški ne bodo dosegli tega zneska, projekt ne bo izpolnjeval pogojev za sofinanciranje.

V okviru prijavljenega projekta se predloži finančna konstrukcija s katero bodo v celoti zagotovljena sredstva, t. im. **zaprta finančna konstrukcija**, s katero se pri načrtovanju stroškov projekta (s seznamom oštevilčenih predračunov/ponudb) poleg lastnih sredstev (lastnih virov in kreditov) upoštevajo tudi pričakovana sredstva iz naslova javnega razpisa.

Financiranje upravičenih stroškov bo izvedeno na osnovi **dejansko nastalih in plačanih upravičenih stroškov**, ki se bodo **dokazovali** z računi oziroma drugimi verodostojnimi listinami ter ostalimi obveznimi dokazili, ki bodo posredovana v preverjanje izvajalcu razpisa pred izplačilom javnih upravičenih izdatkov. Sredstva bodo prejemnikom nakazana v enkratnem znesku po predložitvi in potrditvi zahtevka za izplačilo.

Prijavitelji bodo morali omogočiti tehnični, administrativni in finančni nadzor nad izvajanjem rokodelskega projekta, katerega sofinanciranje bo temeljilo ali se izvajalo na podlagi predmetnega javnega razpisa. Prijavitelj bo moral MGDŠ, izvajalski instituciji, nadzornim organom (revizijskem organu, Računskem

b) eno podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovodnega ali nadzornega organa drugega podjetja,
c) pogodba med podjetjema ali določba v njuni družbeni pogodbi ali statutu, daje pravico enemu podjetju, da izvršuje prevladujoč vpliv na drugo podjetje,
d) eno podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora, samo nadzoruje večino glasovalnih pravic,
e) podjetja, ki so v katerem koli razmerju, iz prejšnjih alinej, preko enega ali več drugih podjetij, so prav tako »enotno« podjetje.

sodišču Republike Slovenije) ali drugim organom, ki izvajajo nadzor, predložiti vse dokumente s katerimi bo izkazoval resničnost, pravilnost in skladnost upravičenih stroškov financiranega rokodelskega projekta.

MGDŠ pripravi dokument identifikacije programskega projekta - DIIP, sklep o potrditvi DIIP ter vladno gradivo za uvrstitev programskega projekta »Razvojne spodbude za rokodelske projekte 2027« v Načrt razvojnih programov (NRP 2027-2030). Po enakem postopku se v NRP 2028-2031 uvrsti programski projekt v leto 2028.

Zapisano v tem poglavju predstavlja le **okvir** javnega razpisa.

Informacije v zvezi z objavo javnega razpisa na podlagi ZORR (tudi glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji, merilih za ocenjevanje in vrednotenje projektov prijaviteljev, merilih za določitev višine sredstev in drugo) bodo dostopne na spletnih straneh izvajalca javnega razpisa in državne uprave.

4.4 Vidik državnih pomoči pri dodeljevanju finančnih razvojnih spodbud na podlagi 19. člena ZORR

Dodeljevanje sredstev proračuna z opredeljenimi oblikami dodeljevanja **finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva skladno z 19. členom ZORR**, bo potekalo v okviru priglašene sheme *de minimis* pomoči MGTŠ oz. MGDŠ »Javno financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva skladno z ZORR«, ki temelji na ZORR oziroma na podlagi 18. člena ZORR sprejetem programu za ohranjanje in razvoj rokodelstva (v nadaljevanju: Shema *de minimis* za ZORR). **Shema *de minimis* za ZORR je priglašena pod številko M003-2632616-2024**. Dodeljevanje sredstev poteka skladno z Uredbo Komisije (ES) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2831, 15. 12. 2023).

Razpoložljivost sredstev za financiranje razvojnih spodbud na področju rokodelstva po postopkih iz 19. člena ZORR bo predvidoma **do 1 mio EUR letno** (proračun priglasitve; ni načrtovanega sofinanciranja iz skladov EU).

Financiranje ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva skladno z 19. členom ZORR bo lahko potekalo v naslednjih oblikah (postopkih):

1. javni poziv: financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki so finančne razvojne spodbude v višini največ 10.000 EUR za posameznega prejemnika (namenjene subjektom iz prve alineje prvega odstavka 13. člena ZORR) in katerih predmet je dodeljevanje sredstev za projekte, ki jim je mogoče vnaprej določiti:
   a. pogoje, ki jih morajo izpolnjevati projekti,
   b. pogoje, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji, in
   c. merila za določitev višine sredstev upravičencem;
2. neposredni poziv: financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki so finančne razvojne spodbude (namenjene RC, ki izpolnjujejo pogoje iz ZORR, konzorciju RC, ZDUS in SEM) in katerih predmet je dodeljevanje sredstev za projekte, ki jim je mogoče vnaprej določiti:

   a. pogoje, ki jih morajo izpolnjevati projekti, in

   b. merila za določitev višine sredstev upravičencem;

3. javni razpis: financiranje ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, ki so finančne razvojne spodbude (namenjene subjektom iz prvega in drugega odstavka 13. člena ZORR, ki so fizične ali pravne osebe s sedežem na območju RS) in katerih predmet je dodeljevanje sredstev za projekte, ki jim je mogoče vnaprej določiti le merila za ocenjevanje in vrednotenje projektov prijaviteljev.

Do pomoči po pravilu *de minimis* za financiranje ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva (po postopkih iz 19. člena ZORR) bodo **upravičeni naslednji subjekti**:

1. **fizične osebe s sedežem na območju Republike Slovenije, ki izvajajo gospodarsko dejavnost:**

   a. samostojni podjetniki posamezniki (so fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in se obravnavajo kot gospodarski subjekti, imajo formalno gospodarskopravno obliko izvajanja dejavnosti, zato za njih veljajo državne pomoči),

   b. samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti (so ustvarjalci na področju kulture, ki samostojno opravljajo specializiran(e) poklice s področja kulture, so registrirani v razvidu samozaposlenih v kulturi, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, opravljajo dejavnosti, ki sodijo v kulturno dejavnost in so vpisani v Poslovni register Slovenije za druge poslovne subjekte),

2. **pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije, ki izvajajo gospodarsko dejavnost** (npr. gospodarske družbe, javni ali zasebni zavodi, zadruge, društva, zbornice in druge pravnoorganizacijske oblike),

3. **nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR, v primeru, kadar izvajajo tržno dejavnost,** tj. ponujanje blaga in storitev na trgu proti plačilu (npr. OZS v primerih, ko izvaja rokodelske projekte kot tržno dejavnost in ne naloge javnega pooblastila, SEM v primerih, ko izvaja rokodelske projekte kot tržno dejavnost in ne javne službe ter ZDUS, v primerih, ko izvaja rokodelske projekte kot tržno dejavnost).

Ukrep dodeljevanja finančnih razvojnih spodbud predstavlja državno pomoč vsem tistim upravičencem iz vrst subjektov podpornega okolja rokodelstva in nosilcev podpornega okolja rokodelstva, ki izvajajo gospodarsko dejavnost, saj se tovrstni upravičenci smatrajo za prejemnike gospodarske prednosti, ki je sicer ne bi mogli pridobiti pod običajnimi tržnimi pogoji. V to skupino posledično ne spadajo fizične in pravne osebe, ki ne opravljajo gospodarskih dejavnosti (vključno z organi države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil, kadar izvajajo naloge v okviru funkcij javne oblasti).

Iz področja pravil državnih pomoči po pravilu *de minimis* bodo torej izvzeti subjekti:

1. iz 1. alineje prvega odstavka 13. člena ZORR, ki so:
    - fizične osebe, ki ne izvajajo gospodarskih dejavnosti (npr. rokodelci, upokojenci rokodelci),
    - posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom (gre za dopolnilno obliko dela fizičnih oseb),
    - nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom (opravljajo rokodelstvo kot obliko predelovalne dejavnost na kmetiji v podporo dopolnilni dejavnosti in ne gre za obliko pridelovalne oziroma primarne kmetijske proizvodnje);
2. subjekti iz 2. in 3. alineje prvega odstavka 13. člena ZORR, ki so:
    - lokalne skupnosti in
    - lokalne akcijske skupine;
3. nosilci podpornega okolja rokodelstva na podlagi ZORR, v primeru, kadar ne izvajajo tržne dejavnosti, tj. ponujanje blaga in storitev na trgu proti plačilu:
    - OZS v primerih, ko izvaja naloge javnega pooblastila,
    - SEM v primerih, ko izvaja javno službo.

Pomoč ne bo predstavljala oblike individualne pomoči, namenjene določenim prejemnikom in ne bo namenjena podjetjem iz točno določenega sektorja. Do

de minimis pomoči na podlagi javnega razpisa tudi ne bodo upravičena podjetja iz sektorjev:

1. primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, opredeljene v členu 5, točki (a) in (b), Uredbe (EU) št. 1379/2013,
2. predelave in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, nabavljenih ali danih na trg,
3. primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti,
4. predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
   - če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
   - če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

Pomoč ne bo namenjena izvozu oz. z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Pomoč ne bo pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi.

Štelo se bo, da je *de minimis* pomoč dodeljena takrat, ko je prejemniku pravica do pomoči pravno formalno dodeljena, tj. z dnem izdaje sklepa o izboru na javnem razpisu in dodelitvi sredstev ter sklenitvijo pogodbe o (so)financiranju projekta).

Financiranje ukrepov finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva bo v okvirih splošnega načela dodeljevanja pomoči po pravilu *de minimis*, kar pomeni, da skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu podjetju na podlagi pravila *de minimis* ne bo smel presegati 300.000 EUR v zadnjem triletnem obdobju, ne glede na obliko ali namen pomoči, ki se dodeli enotnemu podjetju s strani države članice.

Zgornja meja pomoči velja ne glede na to, iz katerih javnih sredstev je pomoč dodeljena in ali je pomoč dodeljena v okviru več shem ali individualnih pomoči hkrati. Upošteva se skupni znesek pomoči v ta namen. Pomoč za iste upravičene stroške se lahko kumulira le, če se s tako kumulacijo ne preseže največje stopnje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za to pomoč.

Pri javnem razpisu se bo upoštevala **kumulacija pomoči**, tj.:

1. pomoč *de minimis* se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo presegla največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči;
2. pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831, se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 717/2014 do ustrezne zgornje meje iz člena 3(2) Uredbe Komisije (EU) št. 2023/2831;
3. pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831 se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2832.

Upoštevalo se bo pravilo kumulacije državnih pomoči, kar pomeni, da skupna višina državne pomoči enotnemu podjetju za projekt ne glede na obliko in namen ne bo presegla največje intenzivnosti pomoči ali zneska državne pomoči v zadnjih treh poslovnih letih (leto odobritve pomoči se všteva v to obdobje). Veljala bo kumulacija pomoči pri financiranju razvojnih spodbud na področju rokodelstva po postopkih iz 19. člena ZORR in pri financiranju nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva na podlagi pogodb iz 15., 16. (oziroma 27.) in 17. člena ZORR. Zneski pomoči iz obeh virov ne bodo smeli preseči 300.000 EUR na enotno podjetje v zadnjem triletnem obdobju.

Dajalec pomoči bo od prejemnika pomoči pred dodelitvijo sredstev zahteval:

1. izjavo potencialnega prejemnika v pisni obliki, o vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je že prejel na podlagi te ali drugih uredb *de minimis* v zadnjem triletnem obdobju, ter drugih že prejetih (ali zaprošenih) pomočeh za iste upravičene stroške;

2. izjavo prejemnika v pisni obliki, ali gre za primer pripojenega podjetja ali delitve podjetja (pomembno zaradi kumulacije pomoči), v skladu z 8. in 9. točko 3. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;
3. izjavo prejemnika v pisni obliki, s seznamom vseh podjetij, ki s prejemnikom tvorijo enotno podjetje, v smislu druge točke 2. člena Uredbe (EU) št. 2023/2831;

in zagotovil, da z dodeljenim zneskom pomoči *de minimis*, ne bo presežena zgornja meja *de minimis* pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

Dajalec pomoči bo pisno obvestil prejemnika:

1. da je pomoč dodeljena po pravilu de minimis v skladu z Uredbo (EU) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L, 2023/2831, 15. 12. 2023),
2. o znesku de minimis pomoči.

Dajalec pomoči bo hranil evidence o individualni pomoči *de minimis* 10 let od datuma dodelitve pomoči.

Pomoč *de minimis* ne bo v obliki ugodnega posojila, kapitalskih injekcij, vlaganj kapitala za financiranje tveganja v obliki naložb lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala ali jamstva.

V primerih, da prejemnik pomoči:

- projekta ne izvede,
- nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom,
- ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oz. zavajajoče izjave ter drugih kršitev in nepravilnosti,
- redno ne izplačuje plač/socialnih prispevkov, ali
- da je davčni dolžnik,

bo dajalec pomoči odstopil od pogodbe, prejemnik pa bo dolžan vrniti neupravičeno prejeta ali neustrezno izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila sredstev na njegov transakcijski račun do dneva vračila sredstev v državni proračun Republike Slovenije. Če je ravnanje prejemnika namerno, se bo obravnavalo kot goljufija.

4.5 Način izvedbe postopka javnega poziva in javnega razpisa

MGDŠ izvedbo postopka javnega poziva in javnega razpisa za rokodelstvo na podlagi ZORR dogovori z izvajalsko institucijo SRRS - Javnim skladom Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja. Izvajalska institucija umesti izvedbo postopkov javnega poziva in razpisa za rokodelstvo v svoj poslovni in finančni načrt. Pogoj za prevzem obveznosti je pogodba o financiranju izvedbe javnega poziva in javnega razpisa za rokodelstvo na podlagi ZORR, sklenjena med MGDŠ in izvajalsko institucijo.

Predvidene aktivnosti MGDŠ:

- sprejem »Programa rokodelstva za 2027-2028«,
- skrbništvo nad izvajanjem pogodb za izvedbo postopkov javnega poziva in razpisa, sklenjenih z izvajalsko institucijo, kontrola izvajanja pogodbe in spremljanje odstopanj ter sprememb, ki bi lahko vplivale na izvajanje pogodb,
- priprava vsebin pozivne dokumentacije (javnega poziva za rokodelce kot fizične osebe) in vsebin razpisne dokumentacije (javnega razpisa za fizične in pravne subjekte, ki opravljajo dejavnost in delujejo na področju rokodelstva),
- objava javnega poziva in javnega razpisa na spletnih straneh državne uprave,
- zagotovitev strokovne pomoči izvajalski instituciji pri vsebinskih vprašanjih javnega poziva in javnega razpisa, vezanih na področje rokodelstva,
- sprejem metodologije za izračun standardnega stroška na enoto za stroške dela v povezavi z razvojem in izdelavo rokodelskega izdelka, ki bo štelo kot merilo za določitev višine sredstev upravičencem javnega poziva,

- sprejem metodologije za izračun standardnega stroška na enoto za stroške lastnega dela za izvedbo rokodelskega projekta, ki bo štelo kot merilo za določitev višine sredstev upravičencem javnega razpisa,
- sprejem metodologije preverjanja finančnih razvojnih spodbud na področju rokodelstva,
- priprava proračunskih dokumentov (DIIP, sklep o potrditvi DIIP, vladno gradivo, vloge Mferac) za uvrstitev letnih programskih projektov »Finančne razvojne spodbude za rokodelske izdelke« in »Finančne razvojne spodbude za rokodelske projekte« v Načrte razvojnih programov (NRP),
- objava rezultatov javnega poziva in javnega razpisa.

Predvidene aktivnosti izvajalske institucije:

- objava javnega poziva in javnega razpisa na spletnih straneh izvajalske institucije,
- imenovanje komisije, pristojne za objavo in izvedbo javnega poziva in javnega razpisa, vodenje postopka odpiranja in postopka ocenjevanja prispelih vlog,
- pravočasna priprava skupnega predloga liste upravičencev s strani komisije,
- posredovanje poročil komisije s podatki o izbranih in neizbranih prijaviteljih pred izdajo sklepov upravičencem,
- obveščanje vlagateljev o odločitvi glede dodelitve sredstev (izdaja sklepov) in pozivanje izbranih vlagateljev (upravičencev) k podpisu pogodbe o financiranju,
- sklepanje pogodb o financiranju z upravičenci,
- spremljanje rokodelskih projektov (kontrola izvajanje pogodb sklenjenih z upravičenci) v skladu z določbami javnega razpisa (administrativna preverjanja zahtevkov za izplačilo, ki jih izstavijo upravičenci, izvajanje kontrole – preverjanje na kraju samem, preverjanje ali upravičenci vodijo ločeno knjigovodstvo za posamezni projekt in drugo),

- zagotavljanje in priprava podatkov za poročanje MGDŠ-ju, spremljanje izvajanja projektov, odstopanj in napovedi ter seznanjanje o spremembah, ki bi lahko vplivale na izvajanje pogodbe,
- poročanje o davčnih odtegljajih pri izplačilu sredstev fizičnim osebam iz drugega pogodbenega razmerja ter izplačanih dohodkih fizičnim osebam, ki opravljajo osebno dopolnilno delo,
- poročanje in vodenje evidenc o dodeljenih pomočeh *de minimis* skladno z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04),
- priprava odgovorov na tožbe in ostale vloge v postopku pred Upravnim sodiščem RS v primeru vložitve tožb vlagateljev zoper sklepe izvajalske institucije, posredovanje dokumentacije sodišču,
- ponovno obravnavanje vlog vlagateljev v primeru vrnitve zadev v ponovni postopek in izdaja sklepov o vlogah vlagateljev,
- zagotavljanje vpogleda v dokumentacijo, tudi revizijskim organom,
- izterjave dodeljenih sredstev od upravičencev, v primerih ko upravičenec ne izpolnjuje pogojev javnega poziva in javnega razpisa.

5. ZAKLJUČNA BESEDA

Skladno z 18. členom ZORR minister, pristojen za gospodarstvo, sprejme program za ohranjanje in razvoj rokodelstva, s katerim se določijo vsebinske rešitve in dejavnosti, potrebne za izvedbo posameznega ukrepa za ohranjanje in razvoj rokodelstva, za obdobje dveh let.

Ta »Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leti 2027 in 2028« zavezuje MGDŠ kot pristojno ministrstvo na podlagi ZORR, da skupaj z vsemi nosilci podpornega okolja rokodelstva skrbi za izvajanje programa in načrtovanih ukrepov usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva ter spremlja njegovo izvajanje na sistemski ravni.

Dr. Anže Logar

minister za gospodarstvo,

delo in šport

Št. 313-8/2025-2180-125

Ljubljana, dne 27. 8. 2026